

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 09000-1/2017/9

Datum: 21. 9. 2017

**SKUPNO POROČILO O IZVAJANJU
ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA
ZA LETI 2015 IN 2016**

POVZETEK POROČILA

Za pripravo Skupnega dvoletnega poročila o izvajanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja za leti 2015 in 2016 so podatke o postopkih na podlagi tretjega odstavka 37. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju: ZDIJZ)¹ zavezani posredovati državni organi in organi lokalnih skupnosti.

Gre za 418 oziroma 420 zavezancev (prvi podatek za leto 2015, drugi za leto 2016)², kar je malo v primerjavi s skupaj nekaj več kot 5700 zavezanci iz javnega sektorja (ki so trenutno evidentirani v Registru zavezancev za informacije javnega značaja), vendar pa je treba poudariti, da gre za organe, na katere se prosilci največ obračajo z zahtevami za dostop.

Iz podatkov v poročilu je razvidno, da se število skupno rešenih zahtev vsako leto povečuje; tako je bilo leta 2015 rešenih 7.828 zahtevkov, leta 2016 pa 8.387 zahtevkov po ZDIJZ. Od tega je večina zahtevkov za dostop do informacij (84 odstotkov leta 2015 in 82 odstotkov leta 2016), manjši odstotek je zahtev za ponovno uporabo podatkov (16 odstotkov zahtev leta 2015 in 18 odstotkov zahtev leta 2016). Večina skupno rešenih zadev se nanaša na državne organe (78 odstotkov leta 2015 in 89 odstotkov leta 2016), manjši odstotek pa na organe lokalnih skupnosti.

Podatki kažejo, da je bilo v letih 2015 in 2016 od vseh zahtev 76 odstotkov v celoti rešenih ugodno za prosilce, kar pomeni, da so prosilci zahtevane informacije prejeli v celoti; 12 odstotkov zahtev je bilo delno ugodenih. V zvezi z navedenim je treba poudariti, da je razlog za delni dostop najpogosteje varstvo osebnih podatkov, kar pomeni, da se prosilci pretežno vendarle seznanijo z vsebino zahtevanih dokumentov. Najpogostejši razlog za popolno zavrnitev zahteve je bila zavrnitev organa iz razloga, ker ta ne razpolaga z informacijo. Iz navedenega je mogoče povzeti, da kar zadeva državne organe in organe lokalnih skupnosti v splošnem v 88 odstotkih primerov prosilci praviloma dobijo zahtevane informacije.

V zvezi z zaračunavanjem za posredovanje informacij javnega značaja je bil leta 2015 skupni znesek zaračunanih stroškov pri dostopu 1.933,27 eura, leta 2016 pa 1.924,31 eura. Znesek je majhen, kar je tudi posledica novele ZDIJZ-E³, ki je določila, da lahko organ iz razlogov ekonomičnosti zaračuna materialne stroške v postopku šele, kadar ti presegajo 20 eurov. Skupen znesek za ponovno uporabo informacij je bil leta 2015 176.508,75 eura in leta 2016 274.663,00 eurov (največ ARSO in GURS, ki imata možnost zaračunavanja na podlagi prehodnih določb novele ZDIJZ-E še do konca leta 2017).

Število odločb Informacijskega pooblaščenca v zvezi s pritožbami zoper odločitve državnih organov in samoupravnih lokalnih skupnosti v primerjavi z letom 2014, upoštevajoč več vlog oziroma rešenih zahtev, se ni veliko povečalo. Leta 2014 je Informacijski pooblaščenec izdal 166 odločb, leta 2015 188 in leta 2016 175. Navedeni podatki potrjujejo dejstvo, da večina državnih organov in lokalnih skupnosti relativno dobro pozna vsebino in obveznosti, ki so jim z omenjeno zakonodajo naložene. Podobno v letnem poročilu za leto 2016 ugotavlja tudi informacijski pooblaščenec.

Na področju zakonodaje je treba poudariti, da je bila decembra 2015 sprejeta novela ZDIJZ-E, katere namen je bil predvsem implementacija Direktive EU o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja, zasledovana pa je bila tudi višja stopnja transparentnosti pri porabi javnih sredstev (na primer obvezna spletna objava informacij iz javnih razpisov). Skladno z zakonom je bila aprila 2016 sprejeta tudi nova vladna Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja.

Ministrstvo za javno upravo je kot resorno ministrstvo, pristojno za področje transparentnosti in dostopa do informacij javnega značaja, v letih 2015 in 2016 aktivno opravljalo svoje naloge predvsem o implementaciji zakonodaje ter svetovanja in izobraževanja. Izvedenih je bilo več brezplačnih

¹ Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15.

² Ustanovljeni Direkcija za vode in občina Ankaran.

³ Uradni list RS, št. 102/15.

usposabljanj, med drugim sklop predavanj na temo novosti v zakonodaji – novela ZDIJZ-E in nova Uredba, in sicer za državne organe in občine (na primer septembra 2016 v sodelovanju z Informacijskim pooblaščencom – t. i. *Dan transparentnosti za občine*). Ponovni uporabi informacij in novim zavezancev s področja kulture je bil namenjen dogodek ob *Dnevu pravice vedeti* septembra 2016, ki je bil organiziran skupaj z Informacijskim pooblaščencom in Ministrstvom za kulturo.

Ministrstvo pospešeno izvaja tudi aktivnosti za odpiranje podatkov javnega sektorja. Decembra 2016 je bil na novo vzpostavljen *nacionalni portal odprtih podatkov – portal OPSI* (<https://podatki.gov.si>), katerega namen je na enem mestu zagotoviti objavo in preprosto uporabo javno dostopnih baz podatkov, predvsem državnih organov in občin ter koncesionarjev in drugih zavezancev. Poleg zakonodaje je bil leta 2016 pripravljen *Priročnik za odpiranje podatkov javnega sektorja*⁴, izvedena so bila usposabljanja za urednike portala OPSI (trenutno je več kot 120 urednikov portala po različnih državnih organih); pripravljena so bila navodila in video-predstavitve področja. Tudi vsi statistični podatki o postopkih po ZDIJZ iz predmetnega poročila so objavljeni na nacionalnem portalu odprtih podatkov OPSI, kjer jih lahko vsakdo pridobi za nadaljnjo analizo.⁵

⁴ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/OPSI_Prirocnik_1_izdaja_junij_2016.pdf

⁵ Surovi statistični podatki o postopkih državnih organov in organov lokalnih skupnosti so dostopni na portalu OPSI in na voljo za prosto ponovno uporabo: <https://podatki.gov.si/dataset/zbirka-statisticnih-podatkov-iz-letnih-porocil-o-izvajanju-zdijz-drzavni-organi-in-organi-lokalnih-s>

KAZALO

<u>POVZETEK POROČILA</u>	2
<u>UVOD</u>	5
1 <u>TRANSPARENTNOST IN DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA</u>	6
1.1 <u>TRANSPARENTNOST DELOVANJA ORGANOV</u>	6
1.2 <u>PROAKTIVNO ODPIRANJE PODATKOV JAVNEGA SEKTORJA</u>	9
1.3 <u>VLOGA MINISTRSTVA ZA JAVNO UPRAVO KOT PRISTOJNEGA ZA PODROČJE INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA</u>	12
1.4 <u>MEDNARODNO SODELOVANJE</u>	13
1.5 <u>SODELOVANJE JAVNOSTI PRI SPREJEMANJU ODLOČITEV</u>	14
2 <u>LETNO POROČILO ZDIJZ ZA LETI 2015 IN 2016</u>	15
2.1 <u>ZAVEZANCI ZA LETNO POROČILO V LETIH 2015 IN 2016</u>	15
2.2 <u>ZAHTEVE ZA DOSTOP IN PONOVRNO UPORABO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA</u>	17
2.2.1 <u>Pregled rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja državnih organov in organov lokalnih skupnosti</u>	17
2.2.2 <u>Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrnjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja</u>	18
2.2.3 <u>Razlogi za zavrnitev zahteve pri delno ugodenih in v celoti zavrnjenih zahtevah za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja</u>	20
2.2.4 <u>Zaračunavanje stroškov v postopkih dostopa do informacij ter cene za ponovno uporabo podatkov v pridobitne namene</u>	21
2.3 <u>PRITOŽBENI POSTOPKI IN SODNE ODLOČBE NA PODROČJU JAVNEGA ZNAČAJA</u>	22
2.3.1 <u>Vložena pravna sredstva (vsi državni organi in organi lokalnih skupnosti)</u>	22
2.3.2 <u>Odločbe informacijskega pooblaščenca</u>	23
3 <u>SODNA STATISTIKA NA PODROČJU ZDIJZ LETA 2015 IN LETA 2016</u>	24
3.1 <u>ODLOČBE UPRAVNEGA SODIŠČA RS V LETIH 2015 IN 2016</u>	24
3.1.1 <u>Vsebina nekaterih pomembnejših odločb Upravnega sodišča s področja informacij javnega značaja</u>	25
Vse odločbe so spletno objavljene, in sicer na spletnih straneh:.....	25
3.2 <u>ODLOČBE VRHOVNEGA SODIŠČA, IZDANE V LETIH 2015 IN 2016</u>	30
3.2.1 <u>Vsebina nekaterih pomembnejših odločb Vrhovnega sodišča s področja informacij javnega značaja</u>	30
3.3 <u>ODLOČBA USTAVNEGA SODIŠČA RS</u>	31
3.3.1 <u>Vsebina odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-52/16-17 z dne 12. 1. 2017 s področja informacij javnega značaja</u>	31

UVOD

Državni organi in organi lokalnih skupnosti morajo v skladu s 37. členom Zakona o dostopu do informacij javnega značaja⁶ (v nadaljevanju: ZDIJZ) pripraviti letno poročilo o izvajanju ZDIJZ za minulo leto in ga posredovati ministrstvu za javno upravo, ki je pristojno za področje dostopa do informacij javnega značaja ter opravlja spodbujevalne in razvojne naloge z namenom transparentnega in odprtega delovanja organov. Vsebina letnega poročila je določena v 28. členu Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (v nadaljevanju: Uredba)⁷. Vlada Republike Slovenije pripravi skupno letno poročilo na podlagi prejetih poročil navedenih organov enkrat na dve leti in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v seznanitev.

V prvem delu letnega poročila so predstavljene najpomembnejše aktivnosti s področja informacij javnega značaja v letih 2015 in 2016. V drugem delu je predstavljeno poročilo organov državne uprave in organov lokalne skupnosti, ki vsebuje statistiko za leti 2015 in 2016 o postopkih na prvi stopnji v zvezi z zahtevami za dostop do informacij javnega značaja oziroma zahtevami za ponovno uporabo podatkov javnega sektorja in pritožbenih postopkih ter sodnih odločbah na področju dostopa do informacij javnega značaja.

⁶ Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15.

⁷ Uradni list RS, št. 24/16.

1 TRANSPARENTNOST IN DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

1.1 TRANSPARENTNOST DELOVANJA ORGANOV

Splošno o transparentnosti delovanja organov

Odprto in transparentno delovanje javne uprave zagotavlja, da javnost lahko spremlja delo javnih organov, da lahko vpliva na delo organov prek sodelovanja v procesih odločanja in da lahko nosilce odločitev kliče k odgovornosti.

Transparentnost delovanja organov javnega sektorja se odraža prek:

- možnosti spletnega dostopa javnosti do podatkov iz javnih evidenc;
- proaktivnega razširjanja informacij s strani organov;
- sodelovanja javnosti pri sprejemanju predpisov;
- transparentnosti porabe javnih sredstev ter prizadevanja za integriteto in preprečevanja korupcije;
- omogočanja dostopa do informacij javnega značaja na podlagi individualne zahteve;
- proaktivnega odpiranja podatkov in omogočanja ponovne uporabe podatkov javnega sektorja.

*Transparentnost dela je kot pomembna zaveza poudarjena v okviru **Strategije razvoja javne uprave 2020** ter v **Politiki napredka in kakovosti sodobne javne uprave** (oba dokumenta je vlada sprejela aprila 2015).⁸*

K transparentnemu delovanju so zavezani vsi organi javnega sektorja

Temeljni zakon na področju odprtega in preglednega delovanja organov je Zakon o dostopu do informacij javnega značaja. Organi javnega sektorja si morajo prizadevati, da dosežejo čim večjo obveščenost javnosti o svojem delovanju; eno od temeljnih načel ZDIJZ je zato načelo aktivnega razširjanja informacij. S sistemskega vidika je ravno proaktivna transparentnost eden od najpomembnejših elementov nadzora javnosti nad zakonitostjo delovanja organov javnega sektorja in nad njihovo porabo javnih sredstev ter zaradi navedenega tudi eno od najpomembnejših orodij za preprečevanje korupcije in omejevanje korupcijskih tveganj. Z vidika zagotavljanja večje transparentnosti porabe javnih sredstev je bila zelo pomembna novela ZDIJZ-A iz leta 2005⁹, ki je določila, da morajo biti informacije o porabi javnih sredstev vedno javno dostopne. Tudi v mednarodnem pogledu je ZDIJZ ocenjen kot zelo dober zakon. Slovenija se na podlagi raziskav nevladnih organizacij, po kakovosti zakonodaje, uvršča v sam vrh.¹⁰

Poudariti je treba, da je na področju dostopa do informacij javnega značaja pomembno dobro sodelovanje Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju: MJU), kot pristojnega za področje dostopa do informacij javnega značaja, z drugimi resorji in drugimi organi, kot so Informacijski pooblaščenec, Komisija za preprečevanje korupcije, AJPES, Uprava za javna plačila, ter z nevladnimi organizacijami in mediji kot pomembnimi deležniki pri pripravi in izvedbi ukrepov na tem področju.

Register zavezancev za informacije javnega značaja pri AJPESU

Kdo so zavezanci za posredovanje informacij javnega značaja, je mogoče preprosto preveriti v spletnem Registru zavezancev za informacije javnega značaja (v nadaljevanju: RZIJZ)¹¹, ki ga vodi AJPES in je bil vzpostavljen v sodelovanju z MJU oktobra 2014. Gre za register, ki na enem mestu omogoča pregled nad vsemi poslovnimi subjekti, ki so porabniki javnih sredstev (državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih

⁸ Dokumenta sta dostopna na: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_razvoja_javne_uprave/

⁹ ZDIJZ-A (Ur. l. RS št. 61/05).

¹⁰ Glej GTI – Global Right to Information Rating: <http://www.rti-rating.org/country-rating/>

¹¹ Register je dostopen brez registracije na: <https://www.ajpes.si/RZIJZ/>

pooblastil in izvajalci javnih služb), in tudi poslovnimi subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. AJPES ponuja podatke iz registra zasebnemu sektorju, nevladnim organizacijam ali medijem tudi za prosto in brezplačno ponovno uporabo, tako da vsakodnevno objavlja osveženo datoteko s celotnim seznamom aktualnih zavezancev v strojno berljivi obliki (oblika XML). Trenutno RZIJZ vsebuje več kot 5700 zavezancev.

Obveznosti podjetij pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava (države, lokalnih skupnosti in/ali drugih oseb javnega prava)

Novela ZDIJZ-C¹², ki je bila sprejeta 24. marca 2014, je kot nove zavezance za dostop v določenem delu obvezala tudi podjetja pod prevladujočim vplivom države in občin. Eden od glavnih ciljev zakona je bil, da se z dvigom stopnje transparentnosti pri sklepanju poslov pripomore k učinkovitejšemu upravljanju premoženja in finančnih sredstev poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, predvsem gospodarskih družb v lasti države.

Podjetja v večinski lasti oziroma pod prevladujočim vplivom države, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava spadajo v tako imenovan širši javni sektor, zato je v zvezi z njimi primerna drugačna obravnava z vidika obveznosti po višji stopnji odprtosti in transparentnosti delovanja v primerjavi s poslovnimi subjekti, pri katerih ni javnega vpliva. Zakonodajalec je pri določitvi obveznosti po ZDIJZ-C ustrezno zasledoval načelo sorazmernosti za podjetja pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava tako, da je ožje opredelil, kaj spada v okvir informacij javnega značaja, ter določil minimalni nabor osnovnih podatkov iz pogodb, ki naj bi bili praviloma javni (ob tem je preostala vsebina lahko poslovna skrivnost).¹³

Na podlagi ZDIJZ morajo tako zavezana podjetja pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava na spletu objavljati osnovne podatke iz pogodb o izdatkih, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve. Navedene družbe morajo objavljati štiri osnovne vrste podatkov: pogodbena vrednost in vrednost posameznih izplačil, vrsta pogodbe, podatki o prejemniku ter datum in trajanje posla (11. odstavek 10.a člena ZDIJZ). Dodatno so podjetja pod prevladujočim vplivom države zavezana objavljati tudi podatke o prejemkih in bonitetah vodstvenih oseb.

Ministrstvo za javno upravo je po uveljavitvi ZDIJZ-C za nove zavezance pripravilo brošuro, izvedlo usposabljanja ter vseskozi svetovalo glede pravičnega izvajanja novih zakonodajnih obveznosti.

Inšpektorat za javni sektor (upravna inšpekcija) je po uveljavitvi novele ZDIJZ-C v letih 2014 in 2015 opravil več pregledov objav zavezancev na njihovih spletnih straneh glede izvajanja določb 11. in 12. odstavka 10.a člena ZDIJZ o proaktivni objavi informacij javnega značaja ter v zvezi z njimi na podlagi 39. člena ZDIJZ izrekel več opozoril, opominov in tudi globo. Pregledanih je bilo 59 subjektov v 100-odstotni lasti države oziroma občin, v šestih primerih ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti, v šestih primerih je bila izrečena globa, v dveh primerih opomin, v preostalih primerih pa opozorila. Leta 2015 je inšpektorat na podlagi ugotovljenih nepravilnosti in razlogov zanje, ugotovljenih med nadzorom izvajanja predmetnih določb ZDIJZ na spletnih straneh zavezancev, Ministrstvu za javno upravo podal tudi predlog za dopolnitev 11. in 12. odstavka 10.a člena ter prekrškovnih določb ZDIJZ. Predlog je bil upoštevan v noveli ZDIJZ-E.¹⁴

Proaktivna objava pogodb iz javnih naročil, koncesij in javno-zasebnih partnerstev

S ciljem večje transparentnosti informacij o porabi javnih sredstev na področju javnega naročanja in v skladu z načeli, ki so na tem področju uveljavljena v okviru organizacij OECD in Partnerstva za odprto vlado, morajo javni naročniki, koncedenti ali javni partnerji objavljati javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe, ki jo sklenejo. Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno tudi za področje javnega naročanja, je maja 2015 uspešno končalo nadgradnjo Portala javnih naročil in omogočilo, da se je navedeno začelo izvajati tako, da je mogoče v sklenjene pogodbe vpogledati.¹⁵ Surove podatke

¹² Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 23/14).

¹³ S tem zakonska določila spoštujejo načelo sorazmernosti. Temu je pritrnilo tudi Ustavno sodišče v zvezi s sporom, ki ga je sprožila NKBM (odločba Ustavnega sodišča št. U-I-52/16-17 z dne 12. 1. 2017, dostopna na: <http://odlocitve.us-rs.si/si/odlocitev/US31079>).

¹⁴ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 102/15).

¹⁵ Objavljene pogodbe iz javnih naročil so od 25. maja 2015 javno dostopne prek Portala javnih naročil: <http://www.enarocanje.si/objavapogodb/iskalnik.aspx>

o vrednosti naročil, predmetu naročil in druge za posamezno četrletje pa je mogoče tudi prenesti za prosto ponovno uporabo oziroma nadaljnjo obdelavo.¹⁶ Na podlagi navedenih podatkov je Ministrstvo za javno upravo januarja 2016 izdelalo tudi aplikacijo STATIST, ki pregledno predstavlja nabor podatkov o oddanih naročilih, na primer, od koga posamezni naročnik naroča ali komu posamezni ponudnik ponuja svoje blago, storitve ali gradnje, tudi v različnih časovnih okvirjih.¹⁷

Proaktivna objava podatkov o plačah v javnem sektorju

Spletna aplikacija *Portal plač javnega sektorja*¹⁸, ki jo je MJU vzpostavilo avgusta 2016, omogoča pregled in analizo podatkov o masah posameznih tipov in virov sredstev, ki jih proračunski uporabniki obračunavajo pri plačah zaposlenih v javnem sektorju v skladu z določili Zakona o sistemu plač v javnem sektorju¹⁹ oziroma v skladu z določili Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju.²⁰

Novela ZDIJZ-E in transparentnost izplačil avtorskih honorarjev in javnih razpisov

- Spletna objava izplačil avtorskih honorarjev

S spremembo četrtega odstavka 10.a člena ZDIJZ je bila z določbami novele ZDIJZ-E določena proaktivna objava izplačil v javnem sektorju tudi v določenih primerih, ko je prejemnik fizična oseba, in sicer kadar gre za avtorske honorarje oziroma svetovalne pogodbe. V ta namen je bila vzpostavljena tudi posebna koda namena. Podatke o izplačilih objavlja Uprava za javna plačila v okviru aplikacije TZIJZ.²¹

- Spletna objava dokumentacije iz javnih razpisov

Težava javnih razpisov so sektorsko različni pristopi, ki povzročajo breme tistim, ki se na razpise prijavljajo, in večja korupcijska tveganja na ravni države zaradi pomanjkanja transparentnosti v postopku. Z namenom omejevanja korupcijskih tveganj na tem področju, določbe ZDIJZ in Uredbe zdaj predpisujejo enotne minimalne standarde glede objav dokumentov na spletu, ki jih morajo zagotavljati organi, ki pripravljajo takšne javne razpise, ki se nanašajo na dodelitev sredstev, subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranj iz državnega ali občinskih proračunov (v nadaljevanju: javni razpisi). V zvezi z javnimi razpisi morajo organi dokumentacijo objavljati na spletu, podobno kot to velja za dokumentacijo iz postopkov javnih naročil. To pomeni, da na primer ne zadošča le objava javnega razpisa in razpisne dokumentacije v Uradnem listu oziroma uradnem glasilu občine, temveč mora navedeno organ objaviti tudi na spletu, poleg tega pa mora poskrbeti, da so objavljene tudi nadaljnje informacije v zvezi z javnimi razpisi (komisija, prejemniki, poročilo).

10. člen Uredbe podrobneje ureja, katere podatke iz javnih razpisov morajo organi objavljati na spletnih straneh, in sicer: javni razpis in razpisno dokumentacijo (z dnem objave javnega razpisa); člane komisij za izvedbo postopkov javnih razpisov (najpozneje v sedmih dneh po izdaji sklepov o izbiri prejemnikov sredstev); prejemnike in vrednost prejetih sredstev (najpozneje v sedmih dneh po izdaji sklepov o izbiri prejemnikov sredstev); zaključno poročilo ali povzetek o poteku in rezultatih porabljenih sredstev (najpozneje v 14 dneh od potrditve oziroma sprejetja poročila).

Če so bile sklenjene neposredne pogodbe o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja javne finance, se javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe objavijo najpozneje v 14 dneh od sklenitve pogodbe.

Številni organi informacije iz javnih razpisov že objavljajo, vendarle pa so tudi takšni, ki zakonskih določb še ne izpolnjujejo. MJU je zato zavezancem aprila 2017 posredovalo več informacij o

¹⁶ Četrletni podatki so objavljeni v strojno berljivi obliki: <https://www.enarocanje.si/objavaPogodb/Izvozi.aspx>

¹⁷ Vpogled v podatke v aplikaciji Statist: <https://ejn.gov.si/statist>

¹⁸ Vpogled v Portal plač: <http://www.pportal.gov.si/>

¹⁹ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15 in 23/17 – ZDOdv.

²⁰ Uradni list RS, št. 14/09, 23/09, 48/09, 113/09, 25/10, 67/10, 105/10, 45/12, 24/13, 51/13, 12/14, 24/14, 52/14, 59/14, 24/15, 3/16, 70/16 in 14/17.

²¹ Aplikacija TZIJZ je dostopna na: <https://www.ujp.gov.si/>

zakonskih obveznostih in jih pozvalo k doslednemu spoštovanju določb o spletnih objavah.

1.2 PROAKTIVNO ODPIRANJE PODATKOV JAVNEGA SEKTORJA

Odprti podatki – strateške usmeritve in zakonodaja

Organi javnega sektorja pri svojem delu ustvarjajo in upravljajo veliko količino podatkov, od prostorskih in okoljskih do statističnih in finančnih. Določena javna institucija podatke ustvari ali zbere enkrat, zasebni sektor ali druga institucija javne uprave pa te podatke lahko spet uporabi kot osnovo za nove informacije, informacije z dodano vrednostjo ali v okviru najraznovrstnejših storitev zasebnega sektorja. Ob upoštevanju navedenih izhodišč in v prizadevanju, da bi se zagotovil enotni EU-trg javnih podatkov ter da bi javne institucije podatke čim bolj odprle brez večjih stroškov za potencialne prosilce, je bila leta 2003 sprejeta Direktiva 2003/98/ES o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja (v nadaljevanju: direktiva PSI). Navedena direktiva je postavila podlago za enakopravno in vsem zainteresiranim subjektom omogočeno ponovno uporabo informacij javnega značaja, saj prepoveduje podeljevanje ekskluzivnih pravic uporabe podatkov in druge dejavnosti, ki lahko preprečujejo konkurenčnost na ravni EU. Spremembe direktive PSI iz leta 2013 so šle še korak dlje, saj poudarjajo potrebo institucij po proaktivnem odpiranju podatkov in uvajajo nov pojem: odprti podatki (angl. Open Data).

*Strategija razvoja javne uprave 2020*²² med drugim izpostavlja odprtost in transparentnost delovanja javne uprave in v tem okviru kot enega od temeljnih ciljev določa objavo čim več zbirk podatkov iz pristojnosti ministrstev v strojno berljivih in odprtih formatih na nacionalnem portalu odprtih podatkov.

Za implementacijo Direktive 2013/37/EU je bila pripravljena in decembra 2015 sprejeta novela ZDIJZ-E, njene določbe pa so se začele uporabljati 8. maja 2016. Na tej podlagi je bila aprila 2016 sprejeta tudi nova Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (v nadaljevanju: Uredba)²³.

Organi so skladno z ZDIJZ predvsem zavezani zagotavljati dostop do informacij javnega značaja s katerimi razpolagajo. Bistvo dostopa je v omogočanju seznanitve z vsebino dokumenta, »ponovna uporaba« pa pomeni, da lahko uporabnik določen dokument, zbirko ali surove podatke preprosto prenese s spleta ter jih na svojem računalniku obdeluje, analizira, vključuje v nove aplikacije, storitve ali produkte. Poleg zasledovanja transparentnega in učinkovitega delovanja javnega sektorja je to še posebej pomembno z gospodarskega vidika, saj odprti podatki pomenijo spodbudo za razmah digitalnega gospodarstva, kot so storitve, povezane z izdelavo spletnih aplikacij, navigacijskih sistemov, zemljevidov, vremenskih napovedi in podobno.

Določbe ZDIJZ-E nalagajo javnim organom, da morajo ne le ponujati javne podatke za ponovno uporabo na podlagi prejetih zahtev za ponovno uporabo, temveč zahtevajo proaktivni angažma, torej proaktivno odpiranje javnih podatkov na način objave na svetovnem spletu. ZDIJZ namreč, po uveljavitvi novele ZDIJZ-E, v prvem odstavku 10.b člena vsebuje pomembno priporočilo in določa, da naj bi organi zavezanci povsod, kjer to ne pomeni prevelikega in nesorazmernega napora (predvsem na prioritetnih področjih javnega sektorja), odprli podatke v strojno berljivih formatih in jih torej dali na voljo za nadaljnjo uporabo komurkoli za katerikoli namen, in sicer prek objave na spletu (nacionalni portal odprtih podatkov ali lastna spletna stran organa).²⁴

Definicija odprtega podatka:

- *podatek je po vsebini prosto javno dostopen (torej ni omejitev glede obstoja izjem po 6. členu ZDIJZ),*
- *podatek je objavljen v strojno berljivem in odprtem tehničnem formatu ter*
- *podatek je na voljo pod tako imenovano odprto licenco – brezplačno, za katerikoli namen, edini pogoj za (ponovno) uporabo je navedba avtorstva oziroma vira.²⁵*

²² SJU 2020, glej poglavje 6.4.1.

²³ Uradni list RS, št. 24/16.

²⁴ Glej tudi Priročnik za odpiranje podatkov javnega sektorja, 2016, str. 13.

²⁵ Glej peti odstavek 3. člena ZDIJZ.

Ne gre pričakovati, da bodo vse zbirke podatkov, ki jih organi vodijo na podlagi javnih nalog, objavljene v obliki odprtega formata in spletno dostopne za ponovno uporabo, saj je treba upoštevati, da za določene zbirke oziroma vsak določen podatek iz zbirke veljajo pravne omejitve glede dostopa (na primer varovani osebni podatki). Odpiranje podatkov za namen preproste ponovne uporabe je smiselno predvsem za zbirke, za katere je znano večje povpraševanje drugih organov javnega sektorja in fizičnih ali pravnih oseb.

V skladu s priporočilom organom, da javne podatke čim bolj objavljajo kot odprte podatke, zakon minimalizira možnosti za zaračunavanje stroškov pri ponujanju podatkov za ponovno uporabo. Na podlagi ZDIJZ-E lahko organi v zvezi z ponovno uporabo podatkov zaračunavajo le tako imenovane mejne stroške (izjeme veljajo za AJPES ter do konca leta 2017 za GURS in ARSO).²⁶ To v splošnem pomeni možnost zaračunavanja najosnovnejših materialnih stroškov v skladu s pravili, ki veljajo pri dostopu (torej 16. in 17. člen Uredbe).²⁷

Specialna ureditev velja za nove zavezance, to je knjižnice, muzeje in arhive, pri katerih se lahko upoštevajo tudi stroški razširjanja podatkov, to so predvsem stroški reprodukcije, stroški obdelave oziroma priprave naročila, stroški dostave in stroški posebnih zahtev (na primer priprava in formatiranje podatkov na zahtevo, digitalizacija in podobno). Poudariti pa je treba, da so novi zavezanci podvrženi režimu ponovne uporabe le v zvezi s tistim gradivom, na katerem nobena tretja oseba ni imetnik pravic intelektualne lastnine. Knjižnice, muzeji in arhivi bodo tako morali ponujati ponovno uporabo gradiva, ki je v javni domeni.²⁸

Nacionalni portal odprtih podatkov – portal OPSI

Ministrstvo za javno upravo je vzpostavilo nacionalni portal odprtih podatkov Slovenije OPSI, ki je zgrajen na odprtokodni aplikativni rešitvi, tako kot EU-portal odprtih podatkov.²⁹

Portal OPSI je enotna nacionalna spletna točka za objavo odprtih podatkov za celotni javni sektor in ima dvojno funkcijo:

- 1) predstavlja centralni katalog evidenc in zbirk podatkov v državi, torej centralni popis metapodatkov o vseh evidencah in podatkovnih zbirkah, ki jih vodijo državni organi, občine in drugi organi javnega sektorja;*
- 2) predstavlja enotno spletno mesto tudi za objavo podatkov iz zbirk v odprtih in strojno berljivih formatih.*

Če je določena zbirka v odprtih formatih že objavljena na drugem spletnem mestu, je na portalu OPSI navedena spletna povezava na takšno spletno mesto. Portal OPSI poleg podatkov državnih organov vključuje tudi objavo odprtih podatkov lokalnih skupnosti. Portal zagotavlja vsem pravico do brezplačne in preproste ponovne uporabe tistih prosto dostopnih podatkov, ki so objavljeni na način odprtih podatkov, in sicer za katerikoli (neprofitni/profitni) namen. Za odprte podatke, ki so objavljeni na portalu, velja pravilo odprte licence (edini pogoj ponovne uporabe je navedba vira; CC BY 4.0).

Na portalu objavljajo podatke vsi organi javnega sektorja, in sicer po posameznih področjih. Sistem objav deluje na podlagi uredniškega sistema (glavni uredniki, področni uredniki, vsebinski uredniki). Podatke oziroma zbirke ali nove izdelke, ki nastajajo v procesu ponovne uporabe, lahko objavijo tudi zunanji deležniki oziroma uporabniki zbirk podatkov.

Odprti podatki so bistvenega pomena za razvoj novih produktov in lahko pomembno prispevajo k (vsaj) trem ciljem: večanje transparentnosti delovanja organov javnega sektorja (pomen za državljanke, civilno družbo), reševanje okoljskih in družbenih izzivov (pametna mesta itd.), inovativno digitalno gospodarstvo, nove digitalne storitve in produkti (pomen za gospodarstvo). Ne nazadnje je uporaba odprtih podatkov velikega pomena za javne institucije, saj so podatkovne analize vedno pomembnejše kot osnova za sprejemanje vladnih ukrepov in politik. Poleg tega lahko ukrepi, sprejeti

²⁶ Izjemoma bo imel v skladu s prvo alinejo drugega odstavka spremenjenega 34.a člena ZDIJZ možnost zaračunavanja organ, ki pridobiva znatni delež prihodkov za izvajanje svojih javnih nalog iz drugih virov, torej ne samo iz proračuna (kar izkazujejo sprejeti letni načrti in programi dela in financiranja; primer je na primer AJPES).

²⁷ Glej 20. člen uredbe.

²⁸ Za gradivo, na katerem imajo navedene institucije pravice intelektualne lastnine, bo režim pravil za ponovno uporabo veljal, kadar se bo institucija odločila ponuditi gradivo za ponovno uporabo; šteje se, da se je institucija tako odločila, kadar je najmanj enemu proslilu omogočila ponovno uporabo zahtevanega gradiva ali kadar sama spet uporablja gradivo.

²⁹ Evropski portal odprtih podatkov: <https://data.europa.eu/euodp/en/data>

na podlagi različnih analiz podatkov, pomembno prispevajo k večji učinkovitosti poslovanja javnih institucij oziroma javnega sektorja (pomen za javne institucije). Za pametno upravljanje kompleksnih sistemov je namreč nujna sistematična in pametna uporaba masovnih podatkov.

Ekosistem odprtih podatkov – EZOP

Poleg aktivnosti, povezanih s pripravo zakonodaje in vodenjem portala OPSI, je posebna pozornost MJU namenjena seznanitvi organov zavezancev in potencialnih uporabnikov, kot so nevladne organizacije, novinarji in podjetniki, s priložnostmi, ki jih ponuja ponovna uporaba odprtih podatkov. S tem namenom MJU vsako leto organizira Festival odprtih podatkov javnega sektorja. V okviru festivala poteka več dogodkov. Med njimi je tudi sodelovanje z Univerzo v Ljubljani, Fakulteto za računalništvo in informatiko ter Fakulteto za upravo. V študijskih letih 2015/16 in 2016/17 so študenti informatike in uprave med jesenskim semestrom študija analizirali in obdelovali podatke o proračunu, turizmu, motornih vozilih in drugih, ki so jih zagotovila pristojna ministrstva, ter na tej podlagi ustvarili najrazličnejše vizualizacije in inovativne prikaze. S tem sodelovanjem bo MJU nadaljeval tudi v prihodnje, k sodelovanju pa bo povabilo še druge fakultete.

V okviru EU-projekta Share PSI 2.0, pri katerem je sodelovalo 44 partnerjev iz Evrope, je MJU v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije pripravilo tudi spletni *Priročnik za odpiranje javnih podatkov*³⁰. Priročnik je namenjen državnim organom, občinam in drugim subjektom javnega sektorja in vsebuje napotke, kako se lotiti odpiranja javnih podatkov. V okviru projekta je Transparency International Slovenia³¹ v sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan in Virostatiqom pripravil dve vizualizaciji. Prvo na temo projektov, financiranih iz državnega proračuna (projekti, ki so bili del rebalansa proračuna za leto 2015), ter analizo proračunskih prihodkov in odhodkov slovenskih občin v letu 2015³². Vizualizaciji omogočata primerjavo med projekti oziroma proračuni občin in nadaljnjo analizo prečiščenih in obdelanih podatkov, ki jih je zagotovilo Ministrstvo za finance.

V prihodnje ima ministrstvo namen sodelovanje v okviru ekosistema odprtih podatkov razširiti še z gospodarskimi družbami, start-up podjetji, raziskovalnimi novinarji, raziskovalci ... Ko bo to povezovanje vzpostavljeno, bo treba vključiti še splošno javnost, kajti vse storitve in aplikacije, ki bodo nastale na podlagi odprtih podatkov, bodo imele pravi pomen, ko bodo njihovi uporabniki zadovoljni.

³⁰ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/OPSI_Prirocnik_1_izdaja_junij_2016.pdf

³¹ <http://www.transparency.si/>

³² <http://www.transparency.si/projekti/drzavni-projekti/#obcine>

1.3 VLOGA MINISTRSTVA ZA JAVNO UPRAVO KOT PRISTOJNEGA ZA PODROČJE INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Ministrstvo, pristojno za upravo (v nadaljevanju: MJU ali ministrstvo), je pristojno za področje dostopa do informacij javnega značaja ter na podlagi 32. člena ZDIJZ opravlja spodbujevalne in razvojne naloge z namenom transparentnega in odprtega delovanja organov javnega sektorja. Ministrstvo³³ v tem okviru svetuje in izobražuje druge organe, tako prosilce kot organe, glede vodenja postopkov na prvi stopnji na podlagi zahteve po ZDIJZ ter glede tega, kateri podatki javnega sektorja se lahko oziroma pod katerimi pogoji se lahko posredujejo javnosti, oziroma pripravlja mnenja v primeru medresorskega usklajevanja predlogov predpisov, ki vsebinsko opredeljujejo pravico javnosti do dostopa do informacij javnega značaja.

Delovne naloge ministrstva, pristojnega za upravo, s področja dostopa do informacij javnega značaja obsegajo:

- svetovanje in priprava pisnih pravnih mnenj za organe zavezance in za prosilce;
- priprava dvoletnega Skupnega letnega poročila vlade o izvajanju ZDIJZ;
- priprava predlogov predpisov s področja informacij javnega značaja;
- = priprava in izvedba seminarjev in izobraževanj s področja ZDIJZ.

Pisna mnenja, vzorčna pisanja in druge informacije v zvezi z dostopom do informacij javnega značaja so objavljene na spletnih straneh ministrstva pod delovnim področjem: *Transparentnost in dostop do informacij javnega značaja*.³⁴

Aktivnosti ministrstva v letih 2015 in 2016

Na področju zakonodaje je treba poudariti, da je bila leta 2015 pripravljena in decembra 2015 sprejeta novela ZDIJZ-E, katere namen je bil predvsem implementacija Direktive EU o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja, zasledovana pa je bila tudi višja stopnja transparentnosti pri porabi javnih sredstev (na primer obvezna spletna objava informacij iz javnih razpisov). Skladno z zakonom je Vlada RS aprila 2016 sprejela tudi novo Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja.

Ministrstvo za javno upravo je, kot resorno ministrstvo pristojno za področje transparentnosti in dostopa do informacij javnega značaja, v letih 2015 in 2016 aktivno opravljalo svoje naloge, in sicer predvsem implementacijo zakonodaje ter svetovanje in izobraževanja. Izvedenih je bilo več brezplačnih usposabljanj, med drugimi sklop predavanj na temo novosti v zakonodaji, in sicer tako za državne organe kot za občine (na primer septembra 2016 v sodelovanju z informacijskim pooblaščencom – tako imenovan *Dan transparentnosti za občine*). Ponovni uporabi informacij in novim zavezancev s področja kulture je bil namenjen dogodek ob *Dnevu pravice vedeti* septembra 2016, ki je bil organiziran skupaj z informacijskim pooblaščencom in z Ministrstvom za kulturo.

Ministrstvo pospešeno izvaja tudi aktivnosti za odpiranje podatkov javnega sektorja. Decembra 2016 je bil na novo vzpostavljen *nacionalni portal odprtih podatkov – portal OPSI*, katerega namen je na enem mestu zagotoviti objavo in preprosto uporabo javno dostopnih baz podatkov predvsem državnih organov in občin, pa tudi koncesionarjev in drugih zavezancev. Poleg zakonodaje je bil leta 2016 pripravljen *Priročnik za odpiranje podatkov javnega sektorja*³⁵, izvedena so bila usposabljanja za urednike portala OPSI (trenutno je več kot 120 urednikov portala po različnih državnih organih); pripravljena so bila navodila in video-predstavitve področja. Ministrstvo organizira številne dogodke na temo odpiranja podatkov javnega sektorja in skrbi za njihovo objavo na portalu OPSI, organizira izobraževanje urednikov portala in predstavlja portal OPSI na dogodkih po Sloveniji.³⁶

³³ Več informacij glede področja informacij javnega značaja na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo:

http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/transparentnost_in_dostop_do_informacij_javnega_znacaja/

³⁴ http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/transparentnost_in_dostop_do_informacij_javnega_znacaja/

³⁵ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/OPSI_Prirocnik_1_izdaja_junij_2016.pdf

³⁶ Več informacij o dogodkih, ki zadevajo portal OPSI in odprte podatke:

http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/transparentnost_in_dostop_do_informacij_javnega_znacaja/spletni_dostop_do_javni

1.4 MEDNARODNO SODELOVANJE

Sodelovanje v Projektu Share PSI 2.0

Projekt Share PSI 2.0³⁷ je pomenil Evropsko mrežo za izmenjavo dobrih praks pri implementaciji politik odprtih podatkov javnega sektorja. V mreži je sodelovalo 44 partnerjev iz 25 držav. Povod za nastanek tematske mreže je bila prenovljena Direktiva o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja. Projekt se je ukvarjal s praktičnimi in tehničnimi izzivi, s katerimi se spoprijemajo države članice pri odpiranju javnih podatkov: kako objaviti podatke; vloga nacionalnih portalov odprtih podatkov; kateri tehnični standardi veljajo za odprte podatke; katere baze podatkov odpreti prioriteto itd. Projekt se je končal junija 2016. MJU je v letih 2014, 2015 in 2016 sodelovalo na konferencah, ki so bile organizirane na temo ponovne uporabe in standardov za odprte podatke. Kot končni rezultat EU-projekta so partnerji pripravili *Zbir najboljših standardov in praks za objavo podatkov javnega sektorja na spletu*. Vsak partner projekta je takšne standarde moral prevesti in ustrezno prilagoditi za svojo državo. Na tej podlagi je MJU v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije pripravilo *Priročnik za odpiranje podatkov javnega sektorja*³⁸.

Soodločanje o dostopu do dokumentov Sveta EU

Med redne naloge na področju dostopa do informacij javnega značaja spada tudi priprava usmeritev Republike Slovenije v postopkih soodločanja na Svetu EU v zvezi s pritožbami zoper odločitve Generalnega sekretariata Sveta EU o zahtevah za dostop do dokumentov Sveta EU. Osnutke odgovorov na pritožbe (tako imenovane potrdilne prošnje) pripravi Generalni sekretariat Sveta, o njih pa odločajo države članice v Delovni skupini za informiranje (WPI) na podlagi Uredbe EU št. 2001/1049.

Postopek posvetovanja, kadar institucija EU prejme zahtevo za dostop do dokumenta EU, ki izvira iz Slovenije

Kadar določena institucija EU na podlagi Uredbe EU št. 1049/2001 prejme zahtevo za dostop do dokumenta, ki ga ta institucija sicer ima, vendar pa izvira iz Republike Slovenije, se predmetna institucija posvetuje z državo, ali ima kakšne pomisleke glede razkritja zahtevanega dokumenta. Ministrstvo, pristojno za upravo, kot sistemsko pristojno za področje dostopa do informacij javnega značaja sodeluje v postopku in poda mnenje v zvezi z razkritjem podatkov iz dokumentov. Mnenje praviloma poda tudi organ, ki je dokument pripravil. Ministrstvo za zunanje zadeve na tej podlagi oblikuje končni odgovor, ki se prek usmeritve, sprejete na EU-portal, in prek Stalnega predstavništva Republike Slovenije posreduje instituciji EU.

Ministrstvo, pristojno za upravo, sodeluje tudi v delovnih skupinah na ravni EU (Delovna skupina za informiranje na Svetu EU; Delovna skupina za telekomunikacije in informacijsko družbo ter delovna skupina Evropske komisije za podatke javnega sektorja) ter spremlja sodne postopke Sodišča EU v zvezi z interpretacijo Uredbe št. 1049/2001 oziroma drugih pravnih podlag na ravni EU oziroma EGS za dostop do uradnih dokumentov.

[h evidenc ponovna uporaba in odprti podatki/](#)

³⁷ Več o projektu na spletu: <http://www.w3.org/2013/share-psi/>

³⁸ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/OPSI_Prirocnik_1_izdaja_junij_2016.pdf

1.5 SODELOVANJE JAVNOSTI PRI SPREJEMANJU ODLOČITEV

Portal E-demokracija in sistem IPP

Projekt informacijske podpore postopkov priprave predpisov (sistem IPP) je sistem usklajevanja določenega predpisa med organi, ki omogoča pokrivanje vseh bistvenih korakov v postopku sprejemanja predpisov in enotno delovanje na vseh resorjih. Velik poudarek je namenjen tudi večjemu vključevanju prispevka zainteresirane javnosti k vsebinam predpisov. Spletni portal E-demokracija³⁹ predstavlja zunanji – javnosti dostopen pogled IPP, ki omogoča, da javnost spremlja postopek sprejemanja predpisa ter komentira vsebine, kadar pripravljavec predpisa to funkcijo omogoči. Predvsem pa je ta del zelo koristen za nevladne organizacije ter strokovno in laično javnost, ki tako lahko poda pripombe in predloge ter prispeva k boljši zakonodaji. V skladu z *Resolucijo o normativni dejavnosti*⁴⁰ je predlog predpisa treba objaviti na spletu in ga ponuditi zainteresirani javnosti v posvetovanje za od 30 do 60 dni. Pripravljavec predpisa v tako imenovanem poročilu o sodelovanju javnosti navede, katere predloge oziroma mnenja je pri pripravi predloga predpisa upošteval in katerih ne, ter razloži svojo odločitev. Obveznosti v zvezi s sodelovanjem javnosti so predpisane tudi v *Poslovniku Vlade Republike Slovenije*⁴¹.

Na Ministrstvu za javno upravo je bil leta 2015 končan projekt *Krepitev usposobljenosti za izvajanje presoje učinkov predpisov ter vključevanja javnosti v pripravo in izvajanje politik*, v okviru katerega je bila izvedena tudi serija usposabljanj javnih uslužbencev za kakovostnejše in sistematično vključevanje javnosti in civilne družbe v pripravo predpisov in politik. Usposabljanj se je udeležilo več kot 130 predstavnikov slovenskih ministrstev, vladnih služb za zakonodajo, generalnega sekretariata vlade in zunanjih deležnikov. Poleg osnovnih usposabljanj so bila izvedena tudi poglobljena usposabljanja, katerih cilj je bil za vsako ministrstvo usposobiti po enega »multiplikatorja«, tj. izobraziti osebe, ki bodo znanje o vodenju procesov posvetovanja z javnostmi z vsakoletnimi internimi treningi in svetovalno podporo po ministrstvu prenašale naprej. S pomočjo usposabljanj smo tako dobili 18 multiplikatorjev/trenerjev in 18 poglobljeno usposobljenih oseb.

Pripravljene so bile *Smernice za vključevanje deležnikov v pripravo predpisov*,⁴² ki so namenjene vsem pripravljavcem predpisov za lažje načrtovanje in izvajanje procesov posvetovanja z javnostjo/mi. Pripravljene so po korakih in za vsakega vsebujejo osnovna pojasnila. Dodane so tudi matrice, ki nam korake pomagajo načrtovati in izvesti. Pripravljen pa je bil tudi *Priročnik za vključevanje javnosti pri pripravi predpisov*⁴³, ki bolj natančno opredeljuje vse pomembne dejavnike vključevanja javnosti pri pripravi predpisov, z ugotovitvami in prenosom dobrih praks iz obsežne mednarodne analize.

Izboljšanje sistema in dosledno izvajanje posvetovalnih procesov je tudi eden od ciljev projekta MOPED, ki ga izvaja Služba Vlade RS za zakonodajo. V okviru projekta poteka priprava spletnega orodja, ki bo združeval različne module, med drugim tudi modul, namenjen posvetovalnim procesom, ki bodo temeljili na isti informacijski tehnologiji in uporabljali enake standarde za vnos, shranjevanje in spreminjanje podatkov ter za generiranje in pretvorbo dokumentov in ki bodo medsebojno povezljivi tako, da se določeni podatki ne bodo podvajali oziroma vnašali večkrat in na več mestih. Osrednji del aplikacije bo v celoti nadomestil trenutni Register predpisov Slovenije (RPS), ki je z leti postal podatkovno preobremenjen sistem.

Sodelovanje slovenskih deležnikov in državljanov pri odločanju o zadevah EU na nacionalni ravni

Ministrstvo za zunanje zadeve se je leta 2015 na pobudo nevladnih organizacij posvetilo iskanju možnosti bolj sistematične ureditve vključevanja interesnih organizacij oziroma civilne družbe v postopke odločanja o zadevah EU na nacionalni ravni, tako kot je to urejeno za sodelovanje javnosti pri pripravi nacionalnih predpisov.

Na pobudo Ministrstva za zunanje zadeve je junija 2015 začela z delom operativna delovna skupina

³⁹ <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija.html>

⁴⁰ Ur. l. RS št. 95/2009.

⁴¹ Uradni list RS, št. 43/01 s spremembami in dopolnitvami; glej 9. člen.

⁴² http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/SNO/Smernice-vkljucivanje_2015.pdf

⁴³ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/SNO/Prirocnik-vkljucivanje_javnosti.pdf

za izboljšanje posvetovalne prakse pri odločanju o zadevah EU na nacionalni ravni (sestavljena iz predstavnikov MZZ, MJU, SVZ, GSV). Najpomembnejši napredek je bila junija 2016 nadgradnja EU-portala (vladnega informacijskega sistema za odločitve glede zadev EU), ki omogoča javen dostop do predlogov stališč RS do odločitev EU, če se predlagatelj predloga odloči za objavo. Javnost ima sedaj torej možnost spremljati predloge odločitev k zadevam EU na vladni spletni strani: Gradiva v obravnavi. Delovna skupina je tudi pripravila osnutek smernic za posvetovanje o zadevah EU, razmislek o pravnih podlagah in fazah sodelovanja z javnostjo (objava, posvetovanje) ter ustreznih bazah za to. Za boljšo obveščenost javnosti pa je bila ustvarjena tudi nova rubrika o sodelovanju deležnikov in državljanov pri odločanju o zadevah EU z institucijami EU in RS, ki je objavljena na spletni strani MZZ pod "Evropske politike".

V procesu priprave stališč lahko deležniki/državljeni sodelujejo tako, da svoje komentarje, mnenja in predloge posredujejo neposredno organu, ki je odgovoren za pripravo posameznega stališča. Sodelovanje/informiranje deležnikov oz. javnosti urejajo Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Poslovnik Vlade Republike Slovenije in Resolucija o normativni dejavnosti.

Tako kot pri nacionalni zakonodaji se pri določanju ustreznih deležnikov in načrtovanju posvetovalnih procesov uporabljajo že obstoječi Priročnik za načrtovanje in izvajanje posvetovalnih procesov ter Smernice za vključevanje javnosti v pripravo predpisov kot temeljni metodološki pripomoček, ki se smiselno uporablja tudi za zadeve EU.

2 LETNO POROČILO ZDIJZ ZA LETI 2015 IN 2016

2.1 ZAVEZANCI ZA LETNO POROČILO V LETIH 2015 IN 2016

V skladu s 37. členom ZDIJZ je obveznost državnih organov in organov lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: zavezani organi), da pripravijo letno poročilo o izvajanju ZDIJZ za preteklo leto in ga posredujejo Ministrstvu za javno upravo. Vsebina letnega poročila je določena v 28. členu Uredbe.

Skupno letno poročilo vsebuje podatke o:

- številu vloženih zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja;
- številu ugodenih oziroma zavrnjenih zahtev, z navedbo razlogov za zavrnitev;
- pritožbenih postopkih ter
- izdanih sodnih odločbah na področju dostopa do informacij javnega značaja in njihove povzetke.

Za pripravo skupnega letnega poročila je bilo 418 zavezanih organov leta 2015 ter 420 leta 2016 (razpredelnica 1).

Tabela 1: Seznam organov, zavezanih za predložitev letnega poročila za leti 2015 in 2016

ZAVEZANCI	2015	2016
1. PREDSEDNIK RS		
2. DRŽAVNI ZBOR		
3. DRŽAVNI SVET		
4. DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA		
5. VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC		
6. INFORMACIJSKI POOBlašČENEC		
7. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA		
8. KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE		
9. RAČUNSKO SODIŠČE		
10. DRŽAVNA TOŽILSTVA (Vrhovno državno tožilstvo, 11 okrožnih državnih tožilstev, Specializirano tožilstvo RS)	10	9
23. DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO		
24. SODNI SVET		
25. USTAVNO SODIŠČE		
VLADNE SLUŽBE	12	12
26. Generalni sekretariat vlade		
27. Kabinet predsednika vlade		
28. Protokol RS		
29. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija		
30. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko		
31. Služba Vlade RS za zakonodajo		
32. Statistični urad RS		
33. Urad RS za makroekonomske analize in razvoj		
34. Urad Vlade RS za komuniciranje		
35. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu		
36. Urad Vlade RS za varovanje tajnih podatkov		
37. Urad za narodnosti		
MINISTRSTVA + ORGANI V SESTAVI		
38. MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI	2	2
39. Inšpektorat RS za delo		
40. MINISTRSTVO ZA FINANCE	5	5
41. Finančna uprava RS		
42. Urad RS za preprečevanje pranja denarja		
43. Uprava RS za javna plačila		

44. Urad RS za nadzor proračuna		
45. MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO	4	4
46. Tržni inšpektorat RS		
47. Urad RS za intelektualno lastnino		
48. Urad RS za meroslovje		
49. MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO	4	4
50. Uprava RS za pomorstvo		
51. Direkcija RS za infrastrukturo		
52. Inšpektorat RS za infrastrukturo		
53. MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT	3	3
54. Inšpektorat RS za šolstvo in šport		
55. Urad RS za mladino		
56. MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO	2	2
57. Inšpektorat za javni sektor		
58. MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO	4	4
59. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja		
60. Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo		
61. Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin		
62. MINISTRSTVO ZA KULTURO	3	3
63. Arhiv RS		
64. Inšpektorat RS za kulturo in medije		
65. MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE	3	3
66. Policija		
67. Inšpektorat RS za notranje zadeve		
68. MINISTRSTVO ZA OBRAMBO	5	5
69. Generalštab Slovenske vojske		
70. Uprava RS za zaščito in reševanje		
71. Inšpektorat RS za obrambo		
72. Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami		
73. MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR	5	6
74. Agencija RS za okolje		
75. Geodetska uprava RS		
76. Inšpektorat RS za okolje in prostor		
77. Uprava RS za jedrsko varnost		
78. Direkcija RS za vode	Ustanovljen a leta 2015	
79. MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE	2	2
80. Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij		
81. MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE	4	4
82. Urad RS za kemikalije		
83. Zdravstveni inšpektorat RS		
84. Uprava RS za varstvo pred sevanji		
85. MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE	1	1
86.–149. SODIŠČA	56	53
(Vrhovno sodišče, 4 višja, 11 okrožnih, 43 okrajnih, Višje delovno in socialno sodišče, 3 delovna sodišča, Delovno in socialno sodišče v Ljubljani, Upravno sodišče)		
150.–207. UPRAVNE ENOTE	58	58
ORGANI LOKALNIH SKUPNOSTI	205	20 4
208.–419./420. Občine		
SKUPAJ (vsí zavezanci)	418	42 0

2.2 ZAHTEVE ZA DOSTOP IN PONOVO UPORABO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

2.2.1 Pregled rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja državnih organov in organov lokalnih skupnosti

Skupno število rešenih zahtev iz leta v leto narašča. Večino zahtev še vedno dobivajo državni organi, leta 2015 84 odstotkov, leta 2016 pa 82 odstotkov. Med zahtevami prevladujejo zahteve za dostop do informacij, le od 16 do 18 odstotkov teh je zahtev za ponovno uporabo.

Tabela 2: Skupno število rešenih zahtev zavezanih organov v letih 2015 in 2016

	2015		2016	
dostop	6605	84 %	6892	82 %
ponovna uporaba	1223	16 %	1495	18 %
skupaj	7828		8387	

Tabela 3: Število rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja leta 2015

	državni organi		organi lokalnih skupnosti	
dostop	4947	75 %	1658	25 %
ponovna uporaba	1175	96 %	48	4 %
skupaj	6122	78 %	1706	22 %

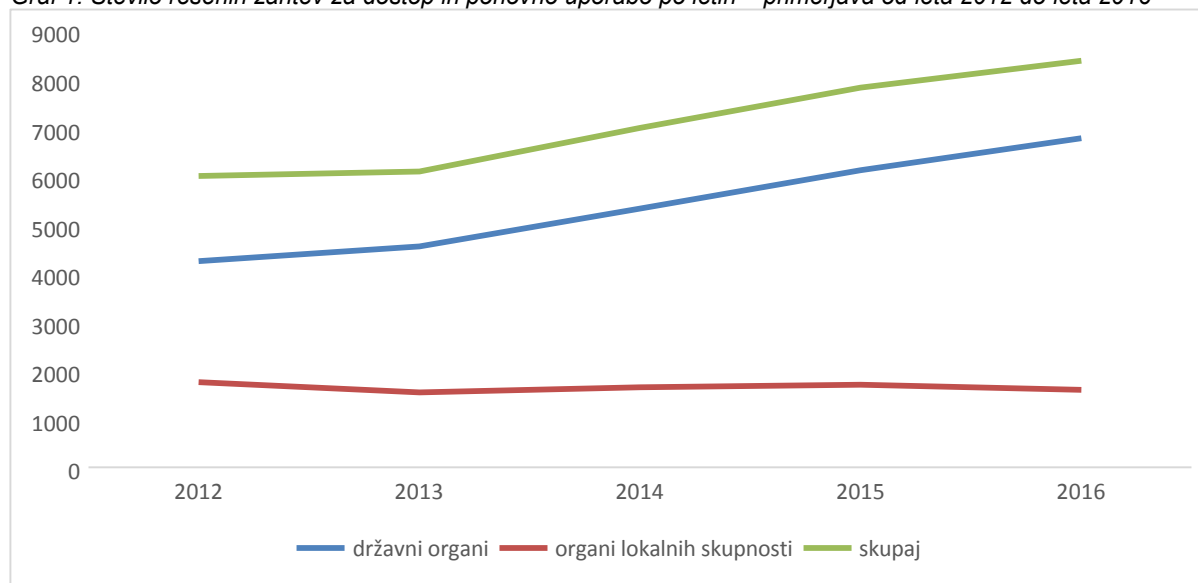
Tabela 4: Število rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja leta 2016

	državni organi		organi lokalnih skupnosti	
dostop	5313	77 %	1579	23 %
ponovna uporaba	1474	98,6 %	21	1,4 %
skupaj	6787	89 %	1600	19 %

Tabela 5: Skupno število rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo po letih – primerjava od leta 2012 do leta 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
državni organi	4251	4555	5340	6122	6787
organi lokalnih skupnosti	1760	1544	1661	1706	1600
skupaj	6011	6099	7001	7828	8387

Graf 1: Število rešenih zahtev za dostop in ponovno uporabo po letih – primerjava od leta 2012 do leta 2016

2.2.2 Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja

V tabeli 5 je prikazano razmerje med odločitvami prvostopenjskih organov glede zahtev – vidimo lahko, da se kljub povečevanju števila zahtev iz leta 2015 v leto 2016 odstotno odločitve ne spremenijo. Podatki kažejo, da je bilo leta 2015 in leta 2016 od vseh zahtev 76 odstotkov v celoti rešenih ugodno za prosilce, kar pomeni, da so prosilci zahtevane informacije prejeli v celoti; 12 odstotkov zahtev je bilo delno ugodenih, pri čemer je razlog za delni dostop najpogosteje varstvo osebnih podatkov, kar pomeni, da so se prosilci pretežno vendarle seznanili z vsebino zahtevanih dokumentov. Le osem odstotkov vseh zahtev je bilo v celoti zavrjenih. V preostale odločitve se uvrščajo zavržene ali odstopljene zahteve oziroma ustavljen postopek ali pa zahteve, ki se še rešujejo.

Tabela 6: Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja ter druge odločitve za leti 2015 in 2016

Vrsta odločitve po ZDIJZ		dostop do IJZ	ponovna uporaba	skupaj	
vse rešene zahteve	2015	6605	1223	7828	100 %
	2016	6892	1495	8387	
v CELOTI ugodene	2015	4787	1200	5987	76 %
	2016	4932	1474	6406	
DELNO ugodene	2015	922	10	932	12 %
	2016	960	16	976	
v celoti ZAVRNJENE	2015	609	11	620	8 %
	2016	687	3	690	
DRUGE odločitve	2015	287	2	289	4 %
	2016	313	2	316	

Graf 2: Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrnjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja ter druge odločitve za leti 2015 in 2016

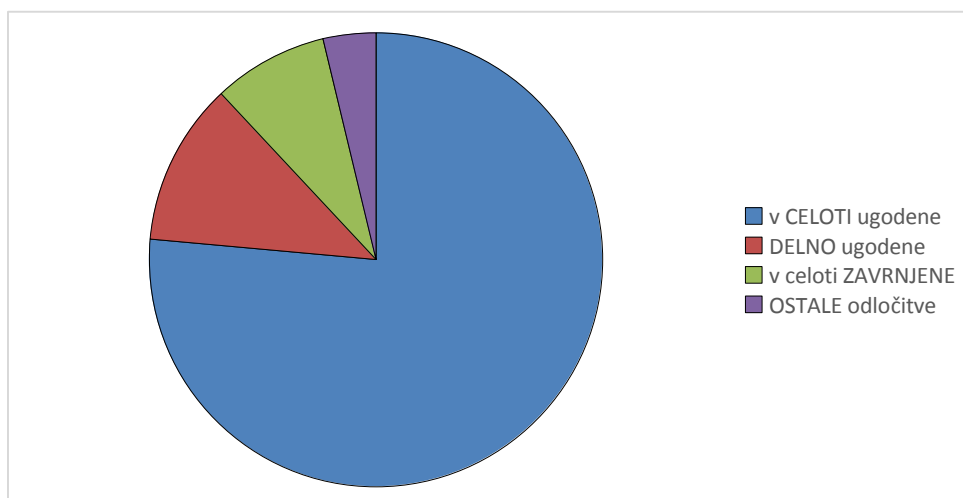
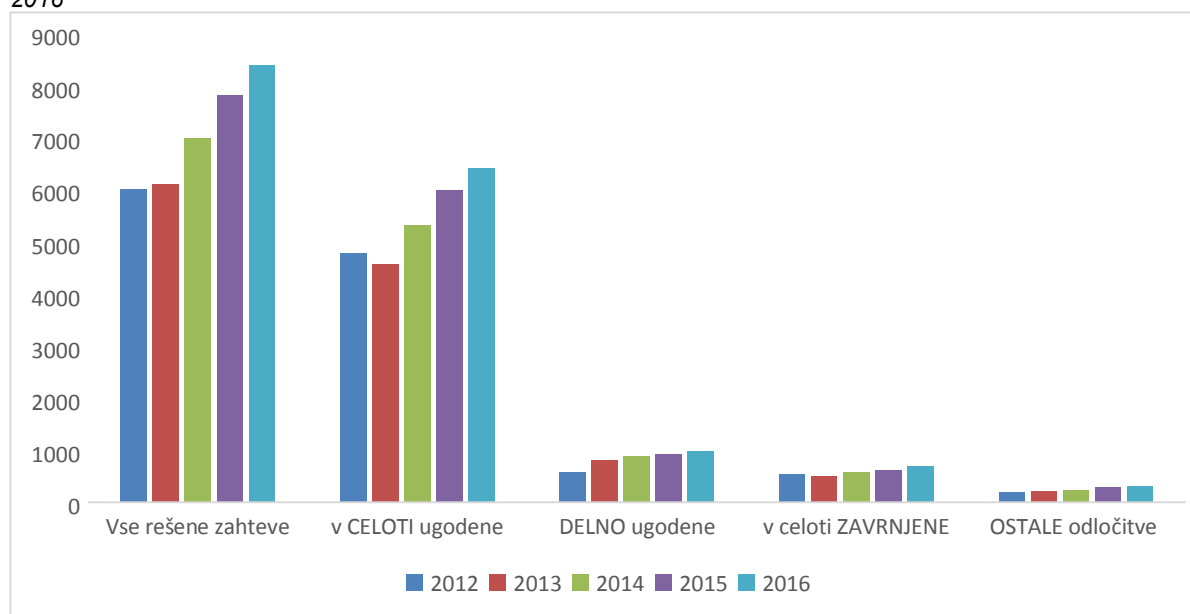

Tabela 7: Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrnjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja ter druge odločitve – primerjava v letih od 2012 do 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
vse rešene zahteve	6011	6099	7001	7828	8387
v CELOTI ugodene	4781	4564	5318	5987	6406
DELNO ugodene	574	810	879	932	976
v celoti ZAVRNJENE	536	514	574	620	690
DRUGE odločitve	189	211	230	289	316

Graf 3: Ugodene, delno ugodene in v celoti zavrnjene zahteve za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja in druge odločitve – primerjava od leta 2012 do leta 2016

2.2.3 Razlogi za zavrnitev zahteve pri delno ugotenih in v celoti zavrjenih zahtevah za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja

Pri razlogih za zavrnitev zahteve prevladuje razlog, da organ nima informacije, ki je zahtevana. Informacija javnega značaja je informacija, ki izvira iz delovnega področja organa in je v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali dokumentarnega gradiva, ki ga organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom ali pridobi od drugih oseb. Pogoji, da ima organ informacijo, pomeni, da mora biti ta v obliki že veljavnega dokumenta in torej organu ni treba ustvariti novega dokumenta, zbirati informacij, opravljati raziskave, analizirati podatkov, odgovarjati na vprašanja ali podajati dodatnih pojasnil, da bi zadostili zahtevi prosilca.

Tabela 8: Najpogostejših deset razlogov za delno ali v celoti zavrjene zahteve po ZDIJZ v letih 2015 in 2016

Državni organi in organi lokalne samouprave		v celoti zavrjeno	delno zavrjeno
osebni podatek	2015	66	791
	2016	67	629
organ nima informacije	2015	386	161
	2016	492	235
poslovna skrivnost	2015	7	87
	2016	6	61
notranje delovanje/dejavnost	2015	23	43
	2016	13	44
ni IJZ	2015	34	12
	2016	26	18
kazenski pregon/postopek s prekrški	2015	15	6
	2016	13	17
sodni postopek	2015	14	10
	2016	11	12
dokument v izdelavi	2015	4	9
	2016	10	12
tajni podatek	2015	11	14
	2016	10	10
upravni postopek	2015	21	2
	2016	13	10

- Najpogostejši razlog pri delni zavrnitvi zahteve za dostop po ZDIJZ

Skladno s 3. točko prvega odstavka 6. člena ZDIJZ organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na **osebni podatek**, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo; ZVOP-1) v 6. členu določa, da je osebni podatek katerikoli podatek, ki se nanaša na določeno ali določljivo fizično osebo, torej posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen. Ker je razkritje osebnega podatka javnosti vrsta obdelave osebnih podatkov, je za presojo dopustnosti razkritja treba upoštevati splošne podlage za obdelavo osebnih podatkov, opredeljenih v 8., 9. in 10. členu ZVOP. Iz navedenih členov kot splošno pravilo izhaja, da je obdelava osebnih podatkov dopustna, če tako določa zakon ali če je za to podana privolitev posameznika. V zvezi z zahtevo za dostop je treba iz dokumentov velikokrat brisati kakšno osebno ime, naslov, rojstni datum in podobno, vendar to pomeni, da se prosilci pretežno vendarle seznanijo z vsebino zahtevanih dokumentov.

- Najpogostejši razlog pri zavrnitvi zahteve za dostop po ZDIJZ v celoti

Neobstoj informacije je najpogostejši razlog za zavrnitev v celoti, tako kot je bilo to tudi leta 2014. V nadaljevanju pojasnjujemo pojem informacije v skladu z ZDIJZ. Pojem informacije javnega značaja je opredeljen v 1. odst. 4. čl. ZDIJZ, ki določa, da je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa in je v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom ali pridobil od

drugih oseb. V omenjeni določbi so zapisana tri osnovna merila, ki morajo biti kumulativno izpolnjena, da lahko govorimo o obstoju informacije javnega značaja: 1.) informacija mora izvirati iz delovnega področja organa, 2.) organ jo mora imeti, 3.) mora biti v neki materializirani obliki. Pogoja, da mora organ zahtevano informacijo imeti in da mora biti ta v neki materializirani obliki, pomenita, da je informacija javnega značaja samo dokument, ki že obstaja, je že ustvarjen, oziroma dokument, ki ga je organ v okviru svojega delovnega področja oziroma pristojnosti že izdelal oziroma pridobil, lahko tudi od drugih oseb, celo od zasebnopravnih subjektov, ki niso organi v smislu 1. člena ZDIJZ. Organi, zavezanci po ZDIJZ, morajo zato omogočiti dostop le do že obstoječih informacij in jim ni treba ustvariti novega dokumenta, zbirati informacij, opravljati raziskave, analizirati podatkov, odgovarjati na vprašanja ali podajati dodatnih pojasnil, da bi zadostili zahtevi prosilca. Izjema od napisanega so le informacije, ki so v računalniških bazah, nastalih v zvezi z dejavnostjo organa, kadar je s pomočjo iskalnika relativno preprosto pridobiti določene podatke iz računalniške baze.

2.2.4 Zaračunavanje stroškov v postopkih dostopa do informacij ter cene za ponovno uporabo podatkov v pridobitne namene

Državni organi so leta 2015 in 2016 za dostop do informacij javnega značaja zaračunali materialne stroške 44 prosilcem za dostop v skupnem znesku 2.283,01 eura. Ceno za ponovno uporabo podatkov so državni organi zaračunali za 2469 zahtev, in sicer skupni znesek zaračunanih stroškov znaša 450.995,56 eura.

Organi lokalnih skupnosti so v enakem obdobju 16 prosilcem zaračunali za dostop do informacij javnega značaja v vrednosti 1.574,57 eura. Za ponovno uporabo podatkov pa so v dveh letih zaračunali ceno podatkov samo enemu prosilcu, in sicer v znesku 175,19 eura.

Tabela 9: Število zaračunanih dostopov in cene IJZ, ki so jih državni organi ponovno uporabili v letih 2015 in 2016

Državni organi		dostop	ponovna uporaba
Število zaračunanih dostopov in ponovne uporabe IJZ	2015	27	1069
	2016	17	1400
obseg zaračunanih materialnih stroškov za dostop do IJZ	2015	1.412,58 €	
	2016	870,43 €	
vrednost sredstev, ki jih je organ pridobil pri zaračunavanju cene pri ponovni uporabi IJZ	2015		176.507,75 €
	2016		274.487,81 €

Tabela 10: Število zaračunanih dostopov in cene IJZ, ki so jih organi lokalnih skupnosti ponovno uporabili v letih 2015 in 2016

Organi lokalnih skupnosti		dostop	ponovna uporaba
Število zaračunanih dostopov in ponovne uporabe IJZ	2015	10	1
	2016	6	1
obseg zaračunanih materialnih stroškov za dostop do IJZ	2015	520,69 €	
	2016	1.053,88 €	
vrednost sredstev, ki jih je organ pridobil pri zaračunavanju cene pri ponovni uporabi IJZ	2015		1 €
	2016		175,19 €

Za posredovanje kopije zahtevane informacije lahko organ prosilcu zaračuna materialne stroške, in sicer na podlagi Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (17. člen). Od 8. maja 2016 velja enotni stroškovnik, določen v 17. členu Uredbe, hkrati so prenehali veljati posebni stroškovniki organov. Skladno z določbo, uveljavljeno na podlagi novele ZDIJZ-E, organi zaradi ekonomičnosti ne zaračunavajo materialnih stroškov, manjših od 20 eurov.

Z uveljavitvijo novele ZDIJZ-E organi praviloma za ponovno uporabo prosto dostopnih informacij ne morejo zaračunavati cene (le mejne stroške); izjema velja za določene organe, ki so skladno z zakonom zaradi načina financiranja svojih aktivnosti pridobili odločbo MJU (primer AJ PES).

2.3 PRITOŽBENI POSTOPKI IN SODNE ODLOČBE NA PODROČJU JAVNEGA ZNAČAJA

2.3.1 Vložena pravna sredstva (vsi državni organi in organi lokalnih skupnosti)

Leta 2014 se je število vloženih pritožb na Informacijskega pooblaščenca zmanjšalo, v letih 2015 in 2016 pa se je spet povečalo. Leta 2016 se je povečalo število vloženih pritožb zaradi molka organa v primerjavi z letom prej, in sicer je bilo 44 pritožb več. Leta 2015 se je zoper zavrnilno ali delno zavrnilno odločbo pritožilo 15 odstotkov prosilcev za dostop, leta 2016 pa 17 odstotkov.

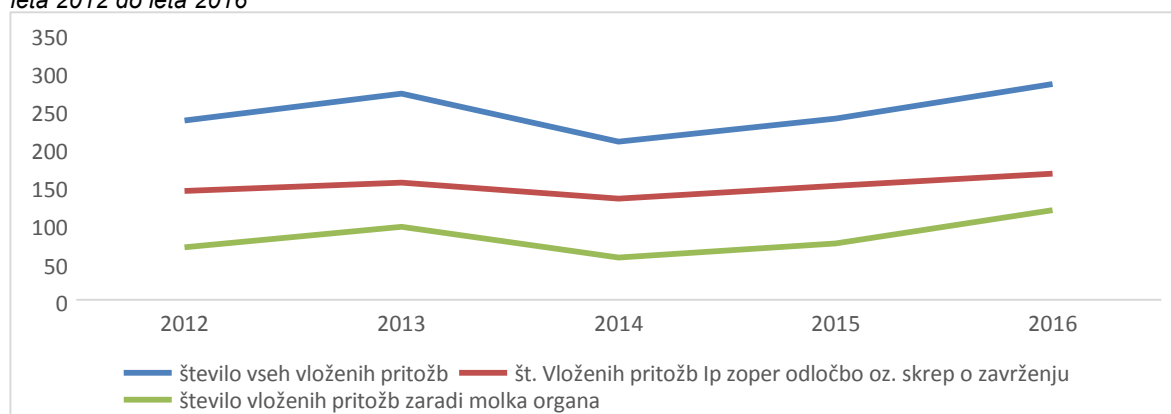
Tabela 11: Število vloženih pritožb zoper odločitve državnih organov in organov lokalnih skupnosti v letih 2015 in 2016

		državni organi	organi lokalnih skupnosti	SKUPAJ
število vseh vloženih pritožb na IP	2015	179	59	238
	2016	193	91	284
število vloženih pritožb zoper zavrnilno odločbo	2015	128	22	150
	2016	122	44	166
število vloženih pritožb zoper molk organa	2015	45	29	74
	2016	71	47	118

Tabela 12: Število vloženih pritožb zoper odločitve državnih organov in organov lokalnih skupnosti – primerjava od leta 2012 do leta 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
število vseh vloženih pritožb	236	271	208	238	284
št. vloženih pritožb IP zoper odločbo oziroma sklep o zavrženju	143	154	133	150	166
število vloženih pritožb zaradi molka organa	69	96	55	74	118

Graf 4: Število vloženih pritožb zoper odločitve državnih organov in organov lokalnih skupnosti – primerjava od leta 2012 do leta 2016

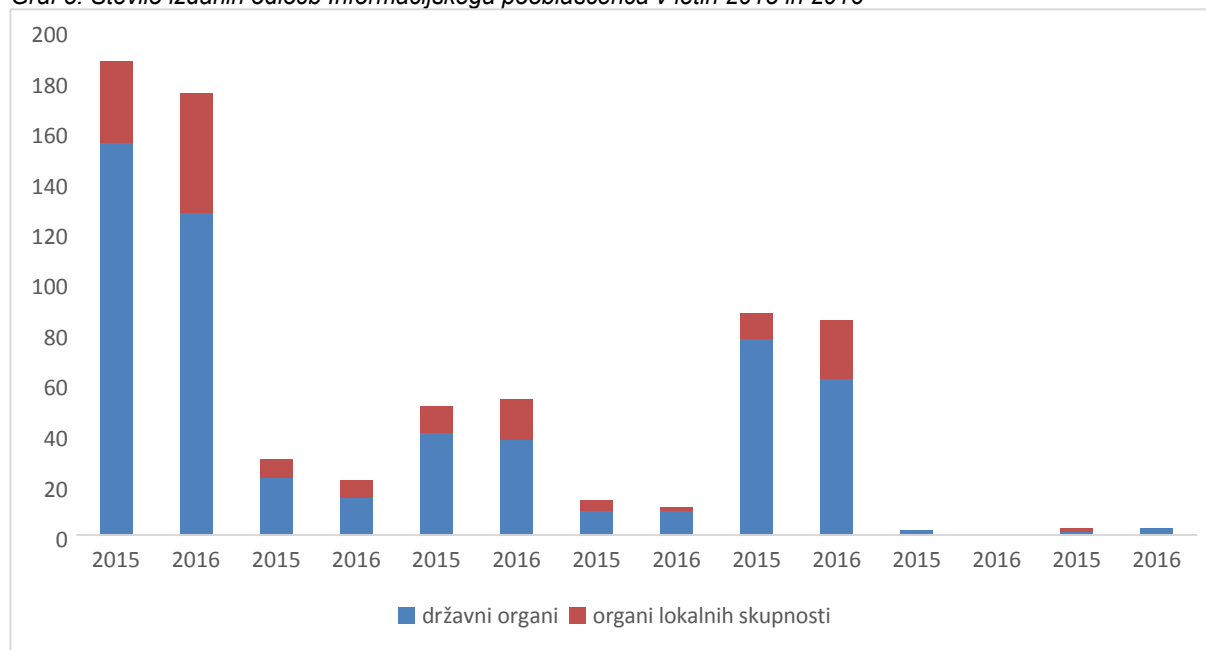
2.3.2 Odločbe Informacijskega pooblaščenca

Ugodno rešenih pritožb za prosilca je bilo leta 2015 30 oziroma 16 odstotkov, leta 2016 pa 22 oziroma 13 odstotkov. Največkrat, leta 2015 88-krat, leta 2016 85-krat, je bila potrjena odločitev državnih organov in organov lokalnih skupnosti za zavrnitev dostopa.

Tabela 13: Podatki o številu izdanih odločb Informacijskega pooblaščenca v letih 2015 in 2016

		državni organi	organi lokalnih skupnosti	SKUPAJ	
število izdanih odločb IP	2015	156	32	188	100 %
	2016	128	47	175	
št. ugodno rešenih	2015	23	7	30	16 %
	2016	15	7	22	13 %
število delno ugodno rešenih	2015	41	10	51	27 %
	2016	38	16	54	31 %
vrnjeno v ponovno odločanje	2015	10	4	14	7 %
	2016	10	1	11	6 %
št. zavrženih pritožb	2015	78	10	88	47 %
	2016	62	23	85	49 %
št. zavrženih pritožb s strani IP	2015	2	0	2	1 %
	2016	0	0	0	0
nična odločba	2015	2	1	3	2 %
	2016	3	0	3	2 %

Graf 5: Število izdanih odločb Informacijskega pooblaščenca v letih 2015 in 2016

3 SODNA STATISTIKA NA PODROČJU ZDIJZ V LETIH 2015 2016

3.1 ODLOČBE UPRAVNEGA SODIŠČA RS V LETIH 2015 IN 2016

Zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca lahko prosilec ali zavezani organ sproži upravni spor. Od Upravnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju: Upravno sodišče) smo pridobili podatke o izdanih sodnih odločbah v letih 2015 in 2016 v zvezi s področjem dostopa do informacij javnega značaja.

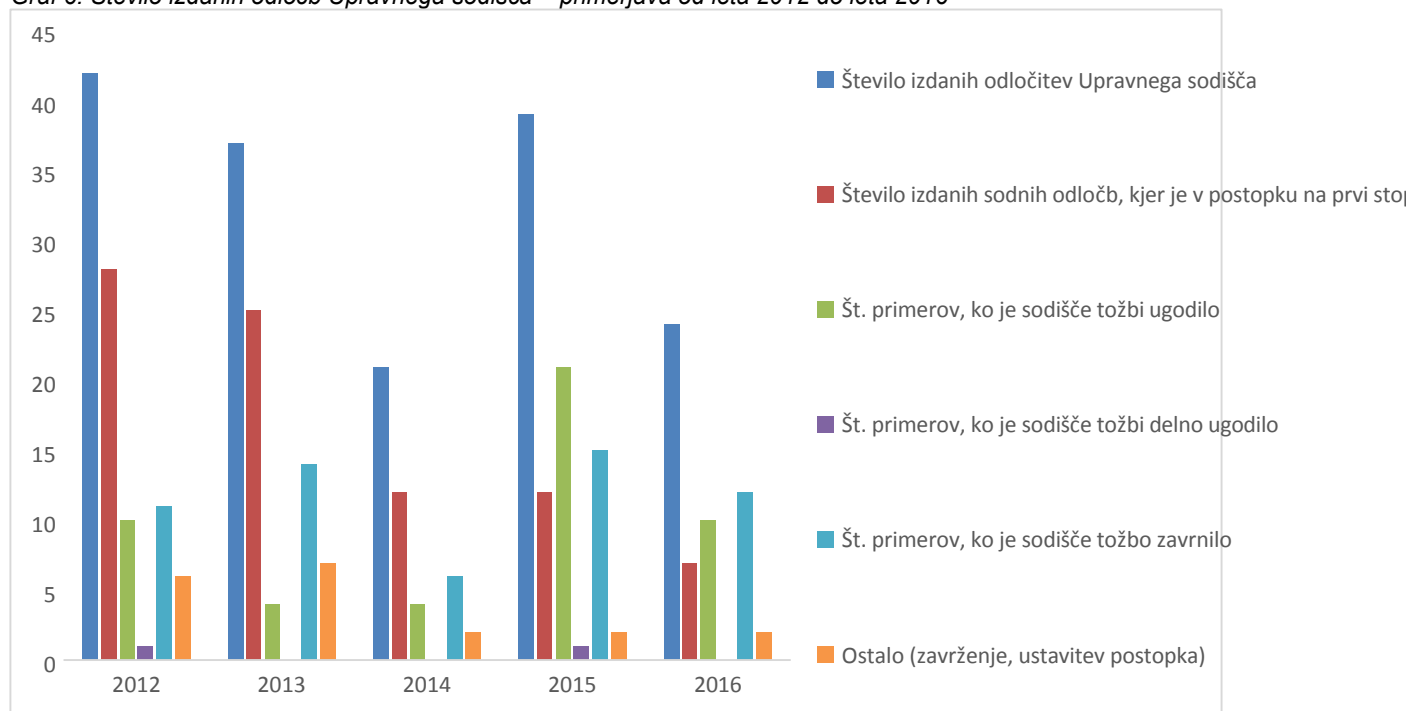
Leta 2015 je Upravno sodišče izdalo 39 odločb s področja dostopa do oziroma ponovne uporabe informacij javnega značaja (odločbe državnih organov, občin ali drugih zavezancev iz širšega javnega sektorja za informacije javnega značaja); od tega se 12 zadev nanaša na prvostopenjsko odločbo državnega organa ali organa lokalne skupnosti. V 22 zadevah je sodišče tožbi ugodilo oziroma delno ugodilo, v 15 zavrnilo, dveh v zadevah pa je bila tožba zavržena.

Leta 2016 je Upravno sodišče izdalo 24 odločb s področja dostopa do oziroma ponovne uporabe informacij javnega značaja (odločbe državnih organov, občin ali drugih zavezancev iz širšega javnega sektorja za informacije javnega značaja); od tega se sedem zadev nanaša na prvostopenjsko odločbo državnega organa ali organa lokalne skupnosti. V 10 zadevah je sodišče tožbi ugodilo oziroma delno ugodilo, v 12 jo je zavrnilo, dveh v zadevah je bila tožba zavržena.

Tabela 14: Število izdanih odločb Upravnega sodišča v zvezi z dostopom do informacij javnega značaja v letih od 2012 do 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
število izdanih odločitev Upravnega sodišča	42	37	21	39	24
število izdanih sodnih odločb, kjer je v postopku na prvi stopnji odločal državni organ ali organ lokalne skupnosti	28	25	12	12	7
št. primerov, ko je sodišče tožbi ugodilo	10	4	4	21	10
št. primerov, ko je sodišče tožbi delno ugodilo	1	0	0	1	0
št. primerov, ko je sodišče tožbo zavrnilo	11	14	6	15	12
drugo (zavrženje, ustavitev postopka)	6	7	2	2	2

Graf 6: Število izdanih odločb Upravnega sodišča – primerjava od leta 2012 do leta 2016

3.1.1 Vsebina nekaterih pomembnejših odločb Upravnega sodišča s področja informacij javnega značaja

Vse odločbe so spletno objavljene, in sicer na spletnih straneh:

- sodišča: <http://sodnapraksa.si/>
- informacijskega pooblaščenca: <https://www.ip-rs.si/informacije-javnega-znacaja/iskalnik-po-odlocbah/sodbe-upravnega-sodisca/>

Odločbe Upravnega sodišča, izdane leta 2015 (klasični zavezanci)

Sodba št. I U 1877/2013 z dne 18. 2. 2015

Tožena stranka je prepričljivo navedla, da so zahtevane informacije (zvočni posnetki) varovani osebni podatek uslužbenca policije v smislu 3. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. So bili pa podatki posredovani na drugi pravni podlagi – določbe ZVOP-1 (seznanitev z lastnimi osebnimi podatki).

Sodba št. I U 227/2015 z dne 23. 4. 2015

V zadevi ni sporno, da je tožnica s tem, ko je zahtevala invalidsko odločbo in zdravniška mnenja zdravstvenih komisij, na podlagi katerih naj bi bila sodniku priznana pravica do invalidske upokojitve, zahtevala podatke o njegovem zdravstvenem stanju, kar ustreza opredelitvi osebnega podatka iz 1. točke 6. člena ZVOP-1. Po tej določbi je osebni podatek katerikoli podatek, ki se nanaša na posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen. Prav tako ni sporno, da za pridobivanje oziroma obdelavo teh podatkov po tem ali kateremkoli drugem zakonu ni upravičena in da v tej zadevi zahtevani podatki niso neposredno v zvezi z opravljanjem sodnikove funkcije.

Sodba št. I U 639/2015 z dne 11. 6. 2015

Tožbeno razlogovanje, da je tožnik upravičen do povrnitve stroškov pritožbe zaradi molka organa, ker so ti stroški nastali zaradi opustitve dolžnega ravnanja prvostopenjskega organa, ni pravilno.

Sodba št. II U 188/2014 z dne 10. 6. 2015

Kadar prosilec zahteva podatek o porabi javnih sredstev, je po presoji sodišča že tretji odstavek 6. člena ZDIJZ zadostna zakonska podlaga za to, da se prosilcu omogoči dostop do zahtevanega dokumenta (znesek vrednosti odškodnine zaradi odpovedi zimske olimpijade).

Sodba št. II U 2015/2014 z dne 19. 8. 2015 (enako tudi I U 1026/2014 z dne 2. 9. 2015)

Tožena stranka je pravilno odločila, da mora organ prosilcu posredovati fotokopijo zahtevanega dokumenta o stanju depozitov pri banki od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013, saj gre za zahtevane informacije, do katerih je dostop po drugem odstavku 6. člena ZDIJZ dovoljen in zahtevan dokument organ tudi dejansko ima. V obravnavani zadevi ne gre za zatrjevano izjemo iz 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Poleg tega tudi ni podana izjema poslovne skrivnosti iz 2. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, saj je javni interes za razkritje močnejši od zasebnega interesa tožeče stranke za omejitev dostopa do zahtevane informacije.

Sodba št. I U 817/2015 z dne 3. 9. 2015

Notranje delovanje se lahko nanaša na katerekoli dokumente iz delovnega področja organa (4. člen ZDIJZ), torej tudi tiste, ki še niso dokončani, ali dokumente, ki so namenjeni notranji oziroma interni komunikaciji. Po stališču sodišča pomeni motnja procesa odločanja institucije precej nižjo stopnjo ogroženosti, ob kateri je po določbi 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ že možno zavrniti zahtevo za dostop do zahtevane informacije.

Sodba št. I U 1167/2014 z dne 28. 9. 2015

Priklic podatkov iz računalniške baze ne pomeni ustvarjanja novega dokumenta v smislu ZDIJZ (podatke je iz baze mogoče pridobiti relativno hitro in preprosto).

Prvostopenjski organ bi moral pred izdajo odločbe prosilca z dopisom pozvati, da dopolni vlogo oziroma se izreči, za katere preostale predmete po posameznih šolskih letih zahteva podatke.

Sodba št. I U 658/2015 z dne 12. 11. 2015

Zahteva prizadete stranke, v zvezi s katero je bila izdana izpodbijana odločba, se nanaša na podatke, katere nepremičnine ima določena oseba v lasti. To pomeni, da se ta zahteva ne nanaša na podatke o stvarnih pravicah (lastništvu) v zvezi s posameznimi nepremičninami, temveč na pravna razmerja posamezne osebe. Zahteva se torej ne nanaša neposredno na podatke iz zemljiške knjige, ki so po zakonski ureditvi podatki o nepremičninah, ne o osebah.

Navedeno sicer ne pomeni, da iz podatkov zemljiške knjige ni mogoče ugotoviti, katere nepremičnine ima določena oseba v lasti, vendar je za to treba sistematično pregledati oziroma filtrirati vse podatke o nepremičninah. To pa ne pomeni dostopa do (že sicer javno dostopnih) podatkov, temveč njihovo obdelavo. Kar stranka zahteva, je obdelava (sicer javno dostopnih) podatkov, te pravice pa ji ZDIJZ ne daje. Tako obdelavo ZZK-1 pod določenimi pogoji sicer dovoljuje, vendar ne more biti predmet postopka po ZDIJZ.

Sodba št. I U 536/2015 z dne 19. 11. 2015

Sodišče je odločilo, da podrobna dokumentacija v zvezi z opravljanjem pravniškega državnega izpita (konkretni pisni test posameznika itd.) pomeni varovane osebne podatke, ki niso neposredno povezani z opravljanjem javne funkcije in zato niso dostopni javnosti.

Sodba št. I U 1760/2014 z dne 25. 11. 2015

Tožeča stranka podatkov iz Letne analize kakovosti mature ne sme uporabiti za razvrščanje šol. Sodišče meni, da bi ustvarjanje zahtevanega dokumenta pomenilo ustvarjanje novega dokumenta v smislu ZDIJZ, ker izdelava ni preprosta in tudi zato, ker tožena stranka ni utemeljila, da ustvarjanje novega dokumenta v konkretnem primeru ne bi pomenilo tudi že razvrščanja šol v smislu tretjega odstavka 18.a člena Zakona o maturi.

Odločbe Upravnega sodišča izdane leta 2016 (klasični zavezanci)**Sodba št. I U 2052/2014 z dne 6. 1. 2016**

Iz prvega odstavka 4. člena ZDIJZ jasno izhaja, da mora zahtevana informacija že obstajati, zato ni mogoče zavezancu nalagati, da bi jo moral iz računalniške baze pridobivati na način, ki bi zanj pomenil nesorazmerno velik dodaten vložek časa in truda. Od stališča, da mora informacija že obstajati v točno taki obliki, kot je prosilec zaprosil zanjo, je možno odstopati le izjemoma, ko je

zahtevano informacijo možno iz računalniške baze dobiti preprosto in takoj. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe pa ni razvidno natančno, koliko časa bi tožeča stranka porabila za to, da bi zahtevane podatke pridobila za vse šole, saj je le na splošno obrazloženo, da trud organa za priklic podatkov ostaja v razumnih mejah, ne da bi bilo konkretno navedeno, kolikšen vložek časa in truda zahteva od tožeče stranke, da zahtevane podatke posreduje prosilcu.

Sodba št. I U 1837/2014 z dne 11. 2. 2016

Ob upoštevanju pravila, da je trditveno in dokazno breme izključno na strani tožnika, tožnik s svojo argumentacijo tudi po mnenju sodišča ni izpolnil svojega dokaznega bremena in tako ni izkazal izjeme po 11. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, torej, da bi z razkritjem zahtevanega dokumenta prišlo do resnih in konkretnih motenj v delovanju organa v smislu dokaznega standarda »onkraj dvoma«, kot ga je zakonodajalec postavil v skladu z restriktivnim konceptom uporabe izjem do dostopa do informacije javnega značaja.

Sodba št. I U 896/2015 z dne 11. 4. 2016

Ker je prvi pogoj za obstoj izjeme iz 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ med strankama nesporen, torej podatek izhaja iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo organa (zapisniki in sklepi kolegija ministrstva), je za rešitev upravnega spora pomemben drugi pogoj, in sicer ali bi razkritje takšnega podatka povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa (tako imenovani specifični škodni test). Po presoji sodišča je napačno stališče informacijskega pooblaščenca, da ta pogoj ni izpolnjen, saj temelji na napačnem izhodišču, da bi moralo za zavrnitev dostopa do zahtevane informacije razkritje dokumentov že resno ogroziti proces odločanja. Tako stališče namreč predvideva, da je pravzaprav vsaka informacija, dostopna kot javna informacija (le da resno ne ogroža državnega organa), kar pa ni v skladu z namenom izjem, določenih v prvem odstavku 6. člena ZDIJZ (sklep Vrhovnega sodišča X Ips 320/2010 z dne 1. 9. 2011).

Sodba št. II U 417/2015 z dne 13. 4. 2016

Zavezanci po ZDIJZ morajo omogočiti dostop le do že obstoječih informacij, ni pa jim treba ustvariti novega dokumenta, zbirati informacije, opravljati raziskav, analizirati podatkov, odgovarjati na vprašanja ali podajati dodatnih pojasnil, da bi zadostili zahtevi prosilca.

Sodba št. III U 45/2016 z dne 6. 5. 2016

Določba drugega odstavka 25. člena ZDIJZ ureja prav takšne primere, kot je obravnavani, torej primere, ko se nasproti postavita na eni strani avtorska pravica in na drugi strani pravica do pridobitve informacij javnega značaja, in to tako, da prosilec lahko dobi informacije in se obenem avtorju ponudi zaščita, skladno s pridobljenimi oziroma prenesenimi avtorskimi pravicami. Tožena stranka od te zakonske določbe odstopa s trditvijo, da s trenutkom, ko postane PGD del gradbenega dovoljenja, izgubi avtor tega dela oziroma tisti, na katerega je bila avtorska pravica prenesena. Tako stališče je v nasprotju s prej opisanim namenom drugega odstavka 25. člena ZDIJZ.

Sodba št. I U 1410/2015 z dne 9. 6. 2016

Projektna dokumentacija, ki sicer pomeni avtorsko delo, po izrecni zakonski določbi postane del izdanega gradbenega oziroma uporabnega dovoljenja, zaradi česar po prav tako izrecni določbi ZASP ne uživa več takega avtorskopravnega varstva, da bi bil dostop do nje kakorkoli omejen.

Sodba št. I U 865/2015 z dne 7. 9. 2016

Zapisnik 4. seje prodajnega odbora se nanaša na obrazložitev odločitve, da tožeča stranka začne pogajanja s C. o vsebini mandatne pogodbe o finančnem svetovanju pri prodaji delnic, katerih lastnik je tožeča stranka. Tako pri zapisniku kot tudi pri mandatni pogodbi gre za podatke, ki se nanašajo na porabo javnih sredstev.

Pojem porabe je treba razlagati širše, kar pomeni, da je to vsako odplačno ali neodplačno razpolaganje s premoženjem, tudi sprememba ali pretvorba premoženja iz ene oblike v drugo. Poraba javnih sredstev torej niso le odlivi z računa neke javne institucije.

Sodba št. II U 412/2016 z dne 3. 11. 2016 (začasna odredba)

Izvršitev odločbe informacijskega pooblaščenca pred odločitvijo sodišča o njeni pravilnosti in zakonitosti po naravi stvari povzroči, da sodno varstvo ne bi bilo učinkovito, kar pa je nedvomno lahko težko popravljiva posledica. Sodišče je zahtevi tožeče stranke za izdajo začasne odredbe ugodilo in odložilo izvršitev odločbe informacijskega pooblaščenca do pravnomočne odločitve v upravnem

sporu.

Sodba in sklep št. I U 944/2015 z dne 24. 11. 2016

Plače v javnem sektorju so javne in za vsakega javnega uslužbenca se lahko izve, kakšno plačo ima, skladno z določili 38. člena ZSPJS.

Tožničine trditve v smeri, da prosilec obračunava z javno uslužbenko in da je bilo vloženih več povezanih vlog (zahteve o podatkih v zvezi z zasedbo delovnega mesta za javno uslužbenko, postavljanje raznih vprašanj), je treba presojeti v kontekstu tega, da so plače v javnem sektorju poudarjeno javne. Zato je treba v tej situaciji še toliko bolj natančno raziskati in jasno utemeljiti razloge v okviru ugotavljanja, ali zahteva prosilca pomeni očitno zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja oziroma očitno šikaniranje. Po presoji sodišča je iz tega razloga treba v konkretnem primeru upoštevati celoten kontekst zahteve prosilca in v to spada tudi (subjektivno) mnenje prizadete javne uslužbenke glede razkrivanja podatkov o njenih plačah oziroma okoliščin podajanja zahteve s strani prosilca. To pa pomeni, da bi moral toženec javno uslužbenko, katere podatke o plačah je zahteval prosilec, vključiti v pritožbeni postopek (absolutna bistvena kršitev določb postopka po 2. točki drugega odstavka 237. člena ZUP).

Sodba št. I U 1473/2015-15 z dne 22. 12. 2016 (enako tudi sodba št. I U 1422/2015 z dne 30. 11. 2016 in sodba št. I U 1439/2015 z dne 10. 11. 2016)

V vseh treh primerih je bil prosilec novinar, ki je zahteval osebne podatke več posameznikov, sicer javnih uslužbencev. Sodišče je odločilo, da gre za bistveno kršitev pravil postopka glede stranske udeležbe ter posledično nepopolno ugotovljena relevantna dejstva, zaradi česar se odločbe ne da preizkusiti. Vrnjeno je bilo v ponovno odločanje.

Nekatere pomembnejše odločitve Upravnega sodišča – podjetja pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava

Sodba št. I U 390/2015 z dne 23. 4. 2015

Glede na namen določitve novih zavezancev po ZDIJZ, razviden iz obrazložitve predloga ZDIJZ-C, za razlago 1.a člena tega zakona ni bistveno, ali osebe javnega prava dejansko izvajajo prevladujoč vpliv, temveč, kot pravilno navaja upravni organ, da bi ga glede na večinski delež lahko izvajale.

Organ je štel, da so vsi dokumenti, ki se nanašajo na testiranje oziroma oddajo v brezplačno uporabo za namene testiranja, sponzorski pravni posli, dokumenti, ki se nanašajo na darila, pa donatorski pravni posli oziroma pravni posli, ki imajo enake učinke kot sponzorski ali donatorski pravni posli. Le tožničin namen dodeljevanja naprav za testiranje ali kot darilo pa po presoji sodišča še ne pomeni, da gre za sponzorske ali donatorske pravne posle oziroma za pravne posle, ki imajo tak učinek.

Sodba št. II U 317/2014 z dne 19. 8. 2015

Zahteva prosilke se nanaša na razkritje seznama svetovalnih, avtorskih (tudi odvetniških) in drugih intelektualnih storitev, in sicer v obsegu podatkov, ki jih navaja prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ. To pa so podatki, ki predstavljajo po ZDIJZ absolutno dostopne informacije javnega značaja, ko gre za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Zakon pri tem ne dopušča izjem niti po 6. členu niti po tretjem odstavku 6.a člena.

Določba petega odstavka 1.a člena ZDIJZ zavezancem nalaga, da omogočijo dostop do informacij javnega značaja, ki so nastale kadarkoli v času, ko je bil zavezanec pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, torej tudi, če je bilo to pred uveljavitvijo ZDIJZ-C.

Sodba št. I U 932/2015 z dne 10. 12. 2015

Glede na namen določitve novih zavezancev po ZDIJZ, razviden iz obrazložitve predloga ZDIJZ-C, za razlago 1.a člena tega zakona ni bistveno, ali osebe javnega prava dejansko izvajajo prevladujoč vpliv, temveč, kot pravilno navaja toženka, da bi ga glede na večinski delež lahko izvajale.

Če družba posreduje kakšno informacijo, ki je nastala pred uveljavitvijo ZDIJZ-C, pa pomeni dejansko okoliščino in ne pravno varovanega položaja, glede katerega bi organ s sprejemom ZDIJZ-C izgubil kakšno pravico ali pravno korist.

3.2 ODLOČBE VRHOVNEGA SODIŠČA, IZDANE V LETIH 2015 IN 2016

3.2.1 Vsebina nekaterih pomembnejših odločb Vrhovnega sodišča s področja informacij javnega značaja

2015

Sklep VS št. X Ips 310/2015 – zavrženje revizije

Sklep VS št. X Ips 321/2013 z dne 15. 6. 2015 – zavrženje revizije in zavrženje zahteve za izdajo začasne odredbe

Trditveno in dokazno breme za dovoljenost revizije nosi revident.

Revident z vprašanjem, ki temelji na predpostavki, ki je očitno napačna (in je izraz njegovega nestrinjanja z razlogi izpodbijane sodbe), brez obrazložitve, zakaj naj bi bila odločitev o tem vprašanju pomembna za zagotovitev pravne varnosti, enotne uporabe prava ali za razvoj prava prek sodne prakse, ni izkazal izpolnjevanja pogoja iz 2. točke drugega odstavka 83. člena ZUS-1.

Revident dokaznega bremena za zatrjevane zelo hude posledice izpodbijane sodbe s trditvami, da bo tretji uporabil njene zbrane podatke in jih tržil, ni izpolnil, zato tudi pogoj za dovoljenost revizije iz 3. točke drugega odstavka 83. člena ZUS-1 ni izpolnjen.

2016

Sklep X Ips 382/2014 – zavrženje revizije

Revident z navedbo predmeta obravnavanja v upravnem sporu (dopustnost razkritja tonskega zapisa javne seje) ni postavil pravnega vprašanja, na katerega naj Vrhovno sodišče odgovori. Poleg tega niti iz razlogov revizije ni mogoče razbrati, zakaj naj bi sodišče prve stopnje omenjeno težavo, ki je materialnopravne narave, rešilo nezakonito.

Sklep I Up 72/2016

Učinkovito sodno varstvo, ki ga zagotavlja 23. člen Ustave, kadar tožba sama po sebi nima suspenzivnega učinka, lahko zagotavlja izdana začasna odredba, ki do odločitve sodišča o tožbi zadrži izvršitev posredovanja zahtevanih dokumentov.

V obravnavani zadevi tožnik sicer ni zavezanec za dostop do informacij javnega značaja (Pravna fakulteta v Mariboru), temveč stranski udeleženec, zato vložitev njegove tožbe nima učinka iz tretjega odstavka 10. člena ZInfP. Zakonodajalec namreč ni predvidel, da bi zavezanec lahko odločbo informacijskega pooblaščenca izvršil le, če nihče izmed udeležencev upravnega postopka ne bi vložil tožbe v upravnem sporu. Čeprav zakonodajalec izvršljivosti teh odločb ni vezal na njihovo pravnomočnost, je po presoji Vrhovnega sodišča pravilno stališče sodišča prve stopnje, da je treba tudi drugim udeležencem postopka zagotoviti učinkovito sodno varstvo, ki ga zagotavlja tudi 23. člen Ustave. Po presoji Vrhovnega sodišča jim tako učinkovito sodno varstvo, kadar tožba sama po sebi nima suspenzivnega učinka, lahko zagotavlja izdana začasna odredba, ki do odločitve sodišča o tožbi zadrži izvršitev posredovanja zahtevanih dokumentov. Tudi po stališču Ustavnega sodišča v odločbi Up-2501/08 z dne 19. 2. 2009 je v upravnem sporu enak učinek, kot se ga sicer doseže s suspenzivnim učinkom pravnega sredstva, mogoče doseči z zahtevo za odložitev izvršitve izpodbijanega dokončnega upravnega akta. Tak pa je tudi obravnavani primer.

Sklep X Ips 312/2015 – zadeva še ni končana, gre za sklep o prekinitvi postopka zaradi zahteve za oceno ustavnosti.

3.3 ODLOČBA USTAVNEGA SODIŠČA RS

3.3.1 Vsebina odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-52/16-17 z dne 12. 1. 2017 s področja informacij javnega značaja

Po mnenju Ustavnega sodišča je zakonodajalec pri določitvi obveznosti po ZDIJZ-C ustrezno zasledoval načelo sorazmernosti za podjetja pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava tako, da je ožje opredelil, kaj spada v okvir informacij javnega značaja, ter določil minimalni nabor osnovnih podatkov iz pogodb, ki naj bi bili praviloma javni (ob tem je preostala vsebina lahko poslovna skrivnost). S tem zakonska določila spoštujejo načelo sorazmernosti.⁴⁴

⁴⁴ Dostopna na: <http://odlocitve.us-rs.si/sl/odlocitev/US31079>